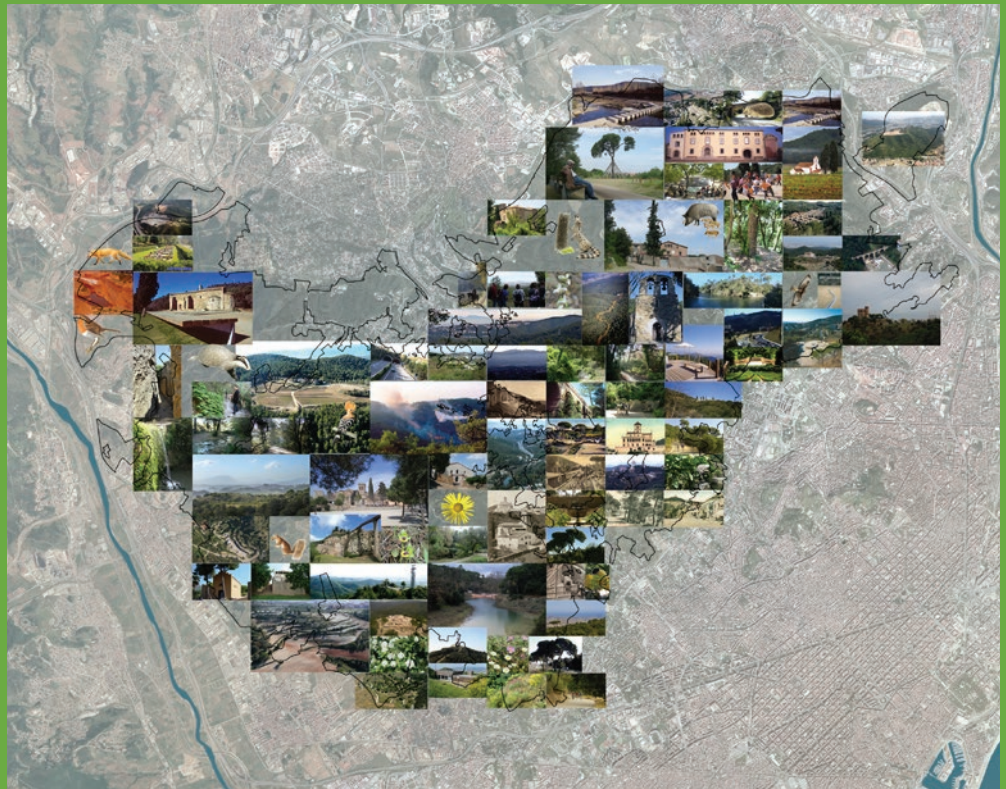

Memòria de gestió 2014

Síntesi

Consorci del Parc Natural de la Serra de Collserola

Contingut

Gestió jurídic-administrativa	3
L'avanç de Pla Especial	5
Informació territorial i urbanisme	6
Dispositiu de prevenció d'incendis	7
Gestió forestal i agrícola	9
Seguiment del medi natural	12
Manteniment i millora de les instal·lacions	15
Projectes estructuradors del Parc	17
Ús públic, divulgació i educació ambiental	20

Gestió jurídico-administrativa

La gestió jurídico-administrativa del Consorci, estructura el funcionament de l'ens gestor del Parc facilitant els diferents procediments necessaris per tal que es puguin assolir les funcions finalistes dels altres serveis del Consorci

Òrgans de govern

Assemblea general

L'Assemblea General és l'òrgan suprem de deliberació i decisió del Consorci del Parc Natural de la Serra de Collserola. Durant l'any 2014 es van dur a terme **dues sessions ordinàries, en dates 22 de juliol i 9 de desembre**. Dels diversos assumptes tractats sobresurten **la modificació dels Estatuts** de l'entitat per a la seva adequació a la Llei 27/2013, de 27 de desembre, de racionalització i sostenibilitat de l'administració local; l'aprovació del Conveni interadministratiu per a la formulació, **redacció i tramitació del Pla especial de protecció del medi natural i del paisatge del Parc Natural de la Serra de Collserola** i la modificació puntual del Pla General Metropolità de Barcelona d'acompanyament al Pla. Finalment es va celebrar una assemblea extraordinària el 22 de desembre per tal d'aprovar el pressupost de 2015.

Comissió executiva

La Comissió Executiva és un **òrgan operatiu**, realitza el seguiment i estableix els mecanismes de posada en marxa de les decisions preses en l'Assemblea General. L'any 2014 es van desenvolupar **dues sessions, el 10 de juliol i el 4 de desembre**. En ambdues sessions es va debatre, entre d'altres qüestions, sobre **la problemàtica del senglar al parc de Collserola**, la gestió forestal i la gestió agropecuària; així com l'estat del tràmit del nou pla especial de protecció del medi natural i del Paisatge.

Consell Consultiu

El Consell Consultiu es configura com a **òrgan de participació** del Consorci. Les funcions del Consell són, entre d'altres, les d'informació, consulta i assessorament respecte al Pla d'actuacions del Consorci. Aquest exercici es dugueren a terme dues sessions: 26 de juny i 17 de desembre. **Els resums de les dues sessions estan disponibles al web del Parc**.

Consell científic assessor

El Consell Científic Assessor té per objectiu assessorar, a partir del coneixement científic, l'òrgan gestor del Parc Natural sobre les actuacions a portar a terme. L'any 2014 es van celebrar dues sessions una el 18 de febrer i l'altra el 30 de setembre de 2014. **Els resums de les dues sessions estan disponibles al web del Parc**

Gestió econòmica

Per al 2014 el pressupost aprovat inicialment pel Consorci ha estat de 5.051.111,35€, amb una **consignació definitiva**, un cop realitzades les modificacions de crèdit de l'exercici, de **5.811.277,18€**. L'11,21% de la despesa realitzada aquest 2014 corresponen a inversions i el 88,79% a despesa corrent.

Recursos humans

Durant l'exercici **2014 s'ha mantingut la plantilla**, després d'haver-se produït un ajust significatiu l'exercici de 2012, per tal d'estructurar el pressupost i adaptar-lo al context econòmic vigent.

Actualment, continua vigent el Pla de reordenació i racionalització dels recursos humans del Consorci per al període 2012-2015.

Els membres dels òrgans de govern així com els resums de les sessions del Consell Consultiu i del Consell Científic Assessor, es poden consultar al web del Parc

Assemblea General, juliol 2014

Consell Consultiu, juny 2014

Plantilla funcional consolidada a 31 de desembre de 2014

Personal directiu	1
Laborals fixos	44
Funcionaris	5
Treballadors temporals	3
Treballadors fixos discontinus	15
Laborals fixos a temps parcial	2
TOTAL	70

Acció administrativa

Tenint present el caràcter prestador de serveis de l'ens gestor del Parc, la major part de la seva activitat administrativa té caràcter contractual. Així es concerten principalment contractes de subministrament, de serveis, d'obra i privats. Per altra també s'estableixen programes de col·laboració amb institucions, entitats públiques i privades.

Durant el **2014 s'han adscrit 498,20 ha de finques públiques** a favor del Consorci.

L'Assessoria jurídica ha treballat per tal que els ajuntaments del Parc modifiquin les seves ordenances i incloguin les mesures proposades dins l'ordenança relativa a la convivència amb els porcs senglars

En el quadre següent es relacionen tots els contractes adjudicats l'any 2014 i els convenis subscrits durant el 2014 a més dels vigents durant aquest any i subscrits en exercicis precedents.

Contractes adjudicats durant 2014

Sistema adjudicació obert	5
Procediment negociat	10
Pròrrogues	6

Convenis de cooperació científica i tècnica signats durant el 2014

Amb universitats	3
Amb ens consorciats	13
De patrocini	7
Altres	11

Convenis subscrits en exercicis precedents i que continuen vigents

Amb universitats	5
Amb ents consorciats	20
De patrocini	3
Altres	14

*Altres: Convenis de pràctiques (no universitàries), gestió dispositiu prevenció incendis, gestió de finques, realització i manteniment de franges de protecció...

Assessoria Jurídica

De les tasques realitzades durant el 2014 destaquen:

- Els treballs al voltant de l'**ordenança relativa a la convivència amb els porcs senglars o qualsevol altre mamífer en estat salvatge** dins l'àmbit del Parc Natural per tal que els ajuntaments consorciats tramitin i aprovin la modificació de les respectives ordenances i incloguin les mesures proposades quant a la tipificació i classificació de les infraccions i quantitat i graduació de les sancions
- La tramitació de la **modificació dels Estatuts del Consorci** per adaptar-los a l'establert en la disposició transitòria sisena de la Llei 27/2013, de 27 de desembre, de racionalització i sostenibilitat de l'Administració local i al nou règim previst a la Llei 15/2014, de 16 de setembre, de racionalització del sector públic i altres mesures de reforma administrativa, relatiu al dret de separació dels membres del Consorci i les regles de dissolució.

Adscripció de finques públiques al Consorci

Les finques propietat del Consorci a **31 de desembre sumen un total de 59,33 Ha** repartides entre Can Casanova (Cerdanyola del Vallès), El Terral (Molins de Rei), El Pantà de Vallvidrera (cua del pantà Barcelona) i Passeig de Les Aigües (Barcelona).

Per altra banda durant el 2014 s'ha continuat l'adscripció d'ús de finques d'altres administracions al Consorci. A **31 de desembre la superfície adscrita és de 1.802,09 Ha**. Més informació sobre el treball d'adscripció a «Gestió forestal i agrícola»

Una de les finques propietat del Consorci, el terral de Molins de Rei amb 57,86 Ha

Nova ordenança relativa a la convivència amb els porcs senglars

L'avanç de Pla Especial

Durant l'exercici de 2014 han finalitzat els treballs d'elaboració de l'avanç del nou Pla especial de protecció del medi natural i del paisatge del Parc Natural de Collserola

Treballs d'elaboració del PEPNat

Durant el 2014, la **Comissió Institucional**, on hi són representades totes les entitats del territori: Generalitat de Catalunya, Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB), Diputació de Barcelona, Consorci del Parc Natural de la Serra de Collserola i els nou ajuntaments amb territori al Parc Natural, va nomenar una **Comissió Redactora** encarregada d'elaborar el Pla especial de protecció del medi natural i del paisatge del Parc Natural de la Serra de Collserola (PEPNat).

Aquesta **Comissió Redactora**, mitjançant una Secretaria Tècnica integrada per representants de perfil tècnic, ha elaborat el document de l'avanç de PEPNat que va ser aprovat, el mes de desembre, per la Comissió Institucional.

En la memòria informativa de l'avanç de PEPNat, destaca:

- **La definició de l'àmbit**, l'establert al Decret 146/2010, de 19 d'octubre, de declaració del Parc Natural de la Serra de Collserola i de les reserves naturals parcials de la Font Gropa i de la Rierada-Can Balasc. A més, per resoldre l'encaix del Parc Natural amb la trama urbana, s'ha incorporat un **àmbit d'estudi dels espais adjacents al PEPNat**, conformat pels sols amb qualificacions compatibles amb els objectius de protecció del Parc Natural.
- **La síntesi de l'estat actual**: l'estat i evolució dels valors ecològics del Parc, el context social i econòmic i el planejament territorial, sectorial i urbanístic dins de l'àmbit del Parc
- **Les conclusions de la diagnosi**, que s'agrupen en **nou eixos temàtics**: ecologia i preservació de la biodiversitat, espais perimetrals, models d'ús social, activitats de valorització dels recursos naturals, serveis ecosistèmics, patrimoni, paisatge, model de gestió i instrument de regulació.

Durant el 2015 aquest document serà aprovat pel Consell Metropolità de l'Àrea Metropolitana de Barcelona i, un cop publicat al Butlletí Oficial de la Província s'iniciarà el període d'informació pública.

Al mateix temps, s'iniciarà un procés de participació ciutadana, que permetrà la discussió i incorporació de propostes d'entitats i administracions. **L'aprovació definitiva del document del PEPNat nodrida amb les propostes sorgides del procés participatiu està previst per a finals del 2015.**

Durant tot el procés d'elaboració els serveis tècnics del Parc han treballat conjuntament amb la Comissió Redactora per tal d'aportar totes les informacions necessàries per a la redacció d'aquest document que serà la base del futur Pla Especial de Protecció del Medi Natural i del Paisatge del Parc Natural de Collserola.

Espai web del PEPNat a www.amb.cat

El nou PEPNat esdevé una oportunitat per repensar el Parc i per afrontar els nous reptes d'aquest espai natural enmig de la gran conurbació metropolitana

Tota la informació sobre la tramitació d'aquest document està disponible a www.amb.cat

El procés de redacció

2012

g f m a m j j a s o n d

Creació de la Comissió Redactora i la Institucional del Pla,

on són representades totes les entitats del territori: Generalitat de Catalunya, Àrea Metropolitana de Barcelona, Diputació de Barcelona, Consorci i els nou ajuntaments del Parc.

2015

g f m a m j j a s o n d

Aprovació de l'Avanç de pla,

un document que recull els principals objectius i les línies mestres que haurà de tenir el definitiu PEPNat.

2015

g f m a m j j a s o n d

Procés participatiu,

que permet la discussió i incorporació de propostes d'entitats i administracions. Seran recollides en un document que aprovarà la Comissió Redactora i la Institucional

2015

g f m a m j j a s o n d

Aprovació inicial del Pla Especial

a partir del document de l'Avanç de pla es redactarà el PEPNat incorporant les propostes sorgides del procés de participació ciutadana.

Informació territorial i urbanisme

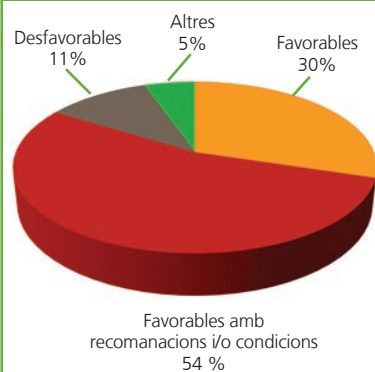

Una de les funcions més importants del Consorci és la d'informar, amb caràcter previ, sobre qualsevol proposta d'actuació a desenvolupar en tots els sectors del Parc Natural. Per altra banda, el SIG, elaborat pels serveis tècnics, esdevé una eina essencial per gestionar el Parc

Durant el 2014 s'han emés **37 informes urbanístics** dels quals un 83,78 % han estat favorables, alguns dels quals amb recomanacions i/o condicions

Des del SIG s'ha treballat, entre d'altres projectes, en un nou aplicatiu per a la gestió de les sol·licituds d'activitats al Parc

Balanç dels informes urbanístics de 2014

Informes urbanístics

Una de les funcions més importants del Consorci és la d'informar, amb caràcter previ, qualsevol proposta d'actuació a desenvolupar en tots els sectors de l'àmbit de l'espai protegit definit pel Decret de declaració de Parc Natural i pel vigent Pla especial d'ordenació i protecció del medi natural del Parc Natural de la Serra de Collserola.

Durant el 2014 s'han desenvolupat 37 informes urbanístics, dels quals :

- 11 han estat favorables,
- 20 favorables amb recomanacions i/o condicions i/o consideracions
- 4 desfavorables
- 2 altres conclusions

Pel que fa a aquest exercici cal destacar els següents informes:

- **Formulació d'al·legacions a la Declaració d'Impacte Ambiental de la modificació del programa de restauració de la Pedrera Berta.**

Aquest projecte consisteix en modificar la restauració morfològica de la pedrera Berta, prevista inicialment amb terres i runes, utilitzant com a material de rebliment els residus municipals amb un contingut màxim de material

biodegradable de 15 % procedent d'Ecoparc premsat i embalat, declarat com a subproducte de l'Agència de Residus de Catalunya de forma temporal (període de 5 anys des de 2010). Posteriorment, es va informar el projecte de restauració de la realitat física alterada a la zona que supera el límit d'extracció aprovat de la pedrera.

- L'informe favorable, i amb impacte positiu per la preservació de l'espai natural de Collserola i el desenvolupament dels seus sistemes ambientals, a la **proposta de Modificació puntual del Pla General Metropolità a l'àmbit de la via de cornisa** (vessant nord de Collserola), i de l'informe de sostenibilitat ambiental, promoguda pels Ajuntaments de Molins de Rei, Sant Cugat del Vallès i Cerdanyola del Vallès, redactada i tramitada per l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

Sistema d'Informació Geogràfica (SIG)

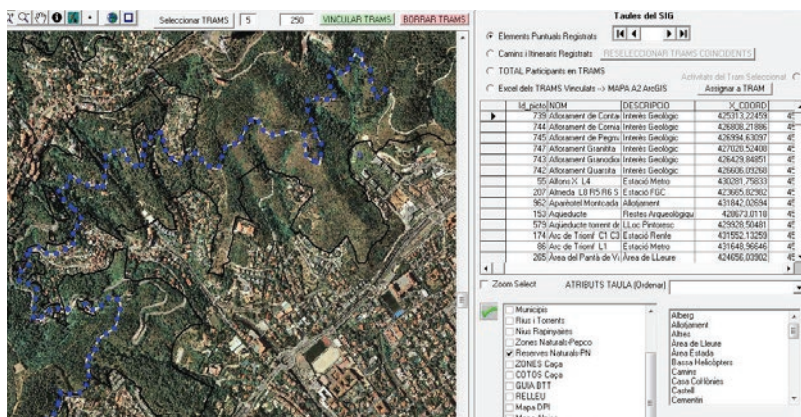
Durant el 2014 s'ha treballat, entre d'altres, en els següents projectes:

- **Col·laboració amb l'equip redactor del nou Pla Especial del Parc Natural de Collserola, PEPNat.** En aquest sentit s'ha dut a terme una revisió i actualització important de nombrosos aspectes relacionats amb elements territorials com per exemple: cobertes forestals, hàbitats, inventari de finques públiques i privades, inventari i propostes d'estacionament, ...

- **Nova aplicació, basada en MapObjects, Visual Basic i Access, per a la gestió de les sol·licituds d'activitats al Parc.** S'ha posat èmfasi en la vinculació de les sol·licituds amb elements cartogràfics, de forma que es pugui conèixer i/o mapar els indrets o trams de la xarxa de camins més sol·licitats pels usuaris així com avançar en la determinació de la capacitat de càrrega del mateixos. Al respecte, s'ha introduït, en la tramitació de les sol·licituds, la necessitat d'informar al consorci mitjançant tracks GPS els recorreguts concrets a autoritzar, per permetre una millor gestió i anàlisi de les sol·licituds.

- Conjuntament amb els serveis de Medi Natural i d'Administració i Gestió s'ha mantingut el **procés de sol·licitud d'adscripció o cessió de l'ús de finques públiques municipals**, i d'altres organismes, a favor del Consorci

- Al quart trimestre de 2014 es va lliurar a l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya les dades digitals relatives a camins i altres d'elements d'interès acordades en el marc del conveni de col·laboració signat amb aquesta institució per a la **actualització del producte 1:25000 de l'ICCG a l'àmbit del Parc de Collserola.**

Nou aplicatiu per a la gestió de les autoritzacions d'activitats al Parc

Dispositiu de prevenció d'incendis

El dispositiu de prevenció d'incendis forestals de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, coordinat des dels serveis tècnics del Parc inclou un total de 36 municipis

Balanç de la campanya

Actualment, el dispositiu abasta els **36 municipis** que formen part de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, creada per llei del Parlament de Catalunya el 27 de juliol de 2010.

L'any 2014 s'ha caracteritzat per una distribució regular de les precipitacions mantenint-se la humitat relativa del bosc per sobre del 50% (només catorze dies ha estat per sota, però cap dels mesos d'agost i setembre). Aquesta dada, combinada amb un estiu sense onades de calor importants (només s'han superat els 30°C set dies, quan el 2013 en van ser 41), s'ha traduït en **un bon balanç pel que fa als incendis forestals**.

Aquest 2014, i tenint en compte la bonança meteorològica, la campanya de prevenció activa es va iniciar el 2 de juny i va finalitzar el 14 de setembre. Durant aquest període han estat actius els punts de vigilància fixa des de les torres d'aguait del Parc i àrees properes (13 punts), el dispositiu de vigilància mòbil i la central de coordinació de tot el dispositiu de l'AMB situada a la seu dels Serveis Tècnics del Parc.

A l'àmbit Collserola, **la superfície cremada total ha estat de 2,55 ha., repartida en 29 incendis**, el que suposa només un 12,3% de la superfície cremada mitjana a l'àmbit de Collserola del període 1990-2013 (20,73ha).

El **nombre d'incendis registrats al final de campanya en l'àmbit metropolità, 61 focs, ha estat per sota de la mitjana del període 1990 – 2013**, (99 incendis). La superfície cremada total a l'àmbit de tot el dispositiu ha estat de 15,20 hectàrees.

Sector	Nre. d'incendis	Sup. total (ha)	Sup. matoll (ha)	Sup. arbrada (ha)
Collserola	29	2,5479	2,0067	0,5412
Garraf	18	1,7284	1,5473	0,1811
Marina	5	9,7202	9,2118	0,5084
Vallès-Ordal	9	1,2055	1,0787	0,1268
AMB	61	15,2020	13,8445	1,3575

Cal destacar que aquest any, i a causa del gran nombre de tempestes amb fort aparell elèctric que s'han produït, sis incendis s'han atribuït a llamps, incrementant-se aquest valor respecte a altres campanyes.

Prevenció pasiva

La prevenció passiva engloba totes aquelles actuacions que tenen per objecte disminuir la vulnerabilitat del territori en relació amb els incendis forestals:

- Sensibilització i divulgació
- Vigilància del compliment de la legislació vigent
- Actuacions sobre la vegetació
- Arranjament i conservació de la Xarxa viària bàsica
- Manteniment del sistema d'hidrants i bases per helicòpters
- Control d'usos perillosos

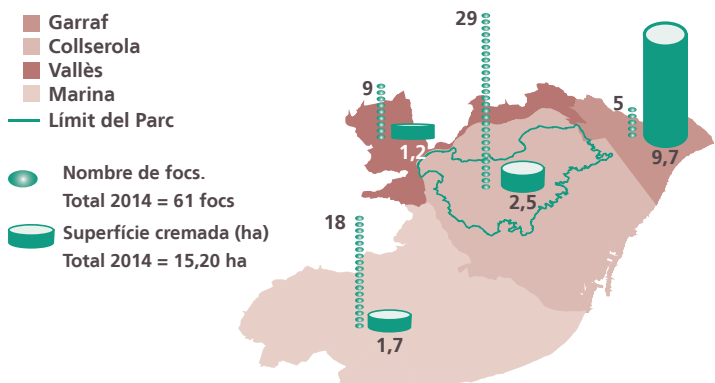
La memòria d'actuacions del Dispositiu de Prevenció d'Incendis forestals de l'Àrea Metropolitana de Barcelona està disponible al web del Parc

Les bones condicions meteorològiques de **2014** s'han traduït en un **bon balanç** pel que fa als incendis forestals

Presentació de la Memòria del Dispositiu de Prevenció d'Incendis

Resum de la campanya 2014

Durant el 2014 s'han realitzat gairebé **80 Ha de franges de protecció** amb conveni amb l'Ajuntament de Barcelona i **81 Ha de diferents actuacions sobre la vegetació** dins del conveni entre la Diputació de Barcelona i l'Obra Social de "La Caixa"

Actuacions sobre la vegetació

La realització i manteniment de franges de protecció a les zones urbanitzades i forestals es basa en la tala selectiva d'arbrat i desbrossada de matolls per tal de rebaixar la quantitat de combustible, en una amplada mitjana de 25 metres a l'entorn de zones urbanitzades (FU) i a banda i banda de camins principals de la Xarxa Bàsica, amb l'objectiu de definir unes franges on els bombers puguin treballar amb seguretat i eficàcia.

Com cada any, el 2014 es van establir nous acords de col·laboració entre l'Ajuntament de Barcelona i el Consorci del Parc de Collserola per a la realització i manteniment de franges de protecció en zones urbanitzades.

Franges de protecció desenvolupades durant el 2014:

Franges de protecció desenvolupades durant el 2014

Municipi	Hectàrees
Barcelona	79,91
DISTRICTE V	42,4638
Franges ja realitzades a mantenir	42,4638
DISTRICTE VIII	18,8540
Franges noves creació	0,5000
Ampliació de franja existent en perímetre urbà	1,0250
Franges ja realitzades a mantenir	17,3290
DISTRICTE VIII	18,6000
Franges noves creació	1,1000
Ampliació de franja existent en perímetre urbà	2,7000
Franges ja realitzades a mantenir	14,8000
Molins de Rei	1,8400
TOTAL	79,92

Per altra banda, també s'han realitzat altres tractaments sobre la vegetació realitzats dins el conveni de col·laboració entre la

Diputació de Barcelona i l'Obra Social de "La Caixa". En total s'ha treballat sobre 81,11 Ha repartides en les següents actuacions:

Actuacions dins el conveni entre la Diputació de Barcelona i l'Obra Social de "La Caixa"

Actuació	Hectàrees
Esportgues a les repoblacions	28,05398
Acondicionament de franges de protecció contra incendis	38,59783
Millora i recuperació d'espais oberts com a zones de pastura	5,47748
Construcció de tancats i punts d'aigua per l'estada temporal dels ramats entre zones de pastura	8,98111
Total	81,1104

Arranjament i conservació de la Xarxa Viària Bàsica

La Xarxa Viària Bàsica està formada per una xarxa de camins aptes per a la circulació de vehicles de vigilància i d'extinció, degudament senyalitzats sobre el terreny. La **longitud total és de 206,52 Km** i es classifiquen, segons el criteri establert en el Pla INFOCAT en **camins primaris (34,10 km), camins secundaris (135,39 km) i camins terciaris (37,03 km)**.

El Consorci assumeix el compromís de mantenir aquesta xarxa viària bàsica en estat operatiu, sobretot durant l'època d'alt risc d'incendi, efectuant les tasques de manteniment necessàries.

Durant el 2014 s'han realitzat treballs de manteniment en un total de **54,194 km, amb un cost total de 104.716 €**. La distribució segons municipi d'aquests treballs ha estat la següent:

Treballs de manteniment de la Xarxa Viària Bàsica

Municipi	Km
Barcelona	8,625
Cerdanyola del Vallès	17,275
El Papiol	1,700
Esplugues de Llobregat	1,122
Molins de Rei	10,336
Montcada i Reixac	3,671
Sant Cugat del Vallès	1,839
Sant Feliu de Llobregat	8,776
Sant Just Desvern	0,850
TOTAL	54,194

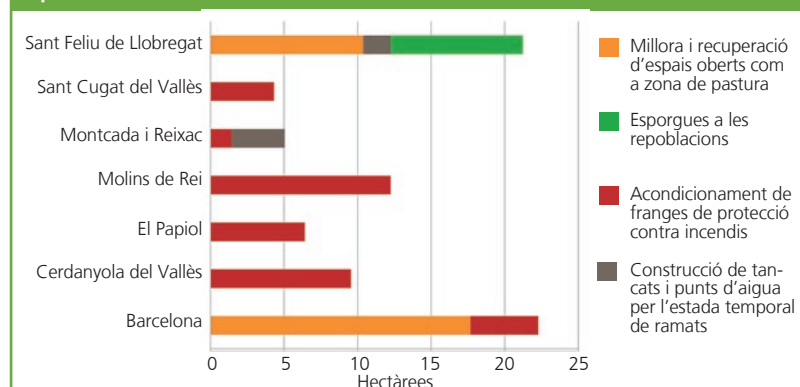
Amb **Conveni amb el Districte de Sarrià - Sant Gervasi de l'Ajuntament de Barcelona** s'han arranjat **2,039 Km** de xarxa.

Sistemes de dipòsits d'aigua amb hidrants normalitzats per bombers

El Consorci disposa dins el Parc de **11 basses per a l'alimentació** d'helicòpters bombarders alimentades a través d'una canonada de polietilè que les connecta a la xarxa d'aigua o bé a un dipòsit emmagatzemador d'uns 30 m3, segons el cas.

Enguany s'han reparat o canviat les tanques de filferro que estaven malmeses, restaurat la base de formigó i s'han senyalitzat les basses amb pintura blanca i vermella perquè es puguin dividir fàcilment des de l'aire.

Actuacions realitzades dins el conveni de col·laboració entre la Diputació de Barcelona i l'obra social de "La Caixa"

Gestió forestal i agrícola

La gestió forestal i agrícola del Parc es desenvolupa mitjançant diferents línies de treball que van des de la gestió forestal de les finques públiques com l'execució del Pla Agropecuari del Parc

Gestió forestal unificada de les finques públiques del Parc

Adscripció de finques públiques

El Parc Natural de Collserola té un àmbit territorial de 8.295 hectàrees que inclou part dels nou municipis consorciats, de les quals unes 3.200 hectàrees són de propietat pública.

Un dels objectius de patrimoni és formalitzar jurídicament la gestió ordinària que duu a terme el Consorci de les finques públiques del Parc. Durant l'any 2014 s'ha continuat el procés iniciat pel que fa als tràmits d'identificar, sol·licitar i acceptar l'adscripció de l'ús i la gestió de finques públiques d'altres administracions dins l'àmbit del Parc.

En resum l'estat actual de les finques adscrites o cedides al Consorci a 31 de desembre de 2014, és el següent:

Finques adscrites o cedides al Consorci del Parc Natural de la Serra de Collserola a 31 de desembre		
Titular	Terme Municipal	Hectàrees
Aj. de Sant Feliu de Llobregat	Sant Feliu de Llobregat	173,55
Aj. de Cerdanyola del Vallès	Cerdanyola del Vallès	240,65
Aj. de Sant Just Desvern	Sant Just Desvern	103,76
Aj. de Barcelona	Barcelona	81,66
Aj. de Montcada i Reixac	Montcada i Reixac	7,2
Aj. del Papiol	El Papiol	48,31
Àrea Metropolitana de Barcelona	Sant Cugat del Vallès	82,3
	Barcelona	380,18
Aj. de Molins de Rei	Molins de Rei	186,28
Aj. de Barcelona (*)	Sant Cugat del Vallès	155,21
	Barcelona	269,59
Aj. de Sant Cugat del Vallès i EMD de Valldoreix (*)	Sant Cugat del Vallès i El Papiol	73,4
Total		1802,09

(*) Adscripcions realitzades durant el 2014

La gestió forestals dels boscos públics

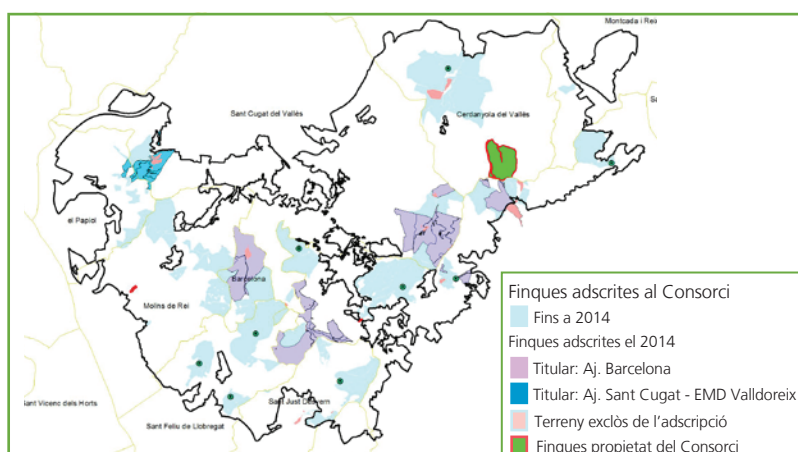
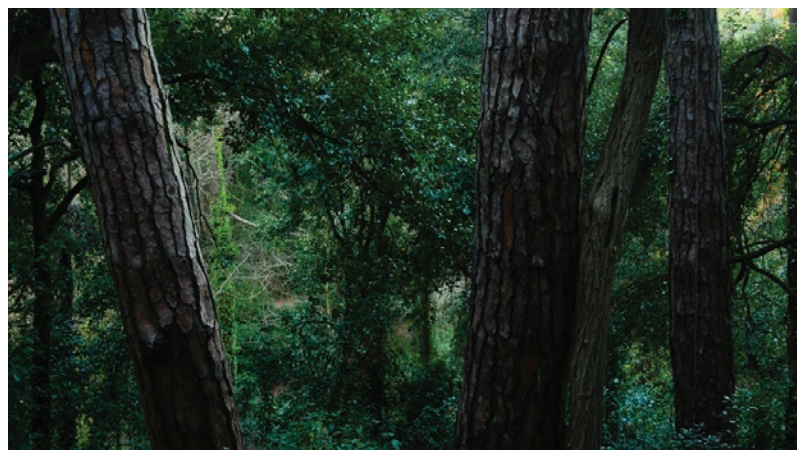
La redacció dels PTGMF dels boscos públics de Collserola es fa gràcies a la concessió de l'explotació d'aquests terrenys a empreses privades, que en redacten els Plans, sempre amb el seguiment dels Serveis Tècnics del Consorci. Com a principal contrapartida, les empreses executen aquest pla i n'extreuen biomassa forestal. L'aprofitament de la biomassa s'ha convertit, doncs, en una oportunitat per a la millora de la gestió dels nostres boscos.

A finals del 2014 es va fer la segona concessió per a la gestió de 1.126 hectàrees de finques públiques. L'any 2012 es va fer la primera concessió de més de sis-centes hectàrees i s'està pendent de fer-ne una tercera, un cop les administracions que en tenen la titularitat, n'adscriu la gestió al Consorci del Parc Natural de Collserola.

Paral·lelament, s'estan fent passos per activar una associació de propietaris forestals privats de Collserola, perquè s'agrupin i puguin obtenir unes condicions més favorables amb les empreses del sector per a la gestió dels seus boscos.

La redacció dels Plans Tècnics de Gestió i Millora Forestal (PTGMF) dels boscos públics de Collserola es fa gràcies a la concessió de l'explotació d'aquests terrenys a empreses privades, que en redacten els Plans, sempre amb el seguiment dels Serveis Tècnics del Consorci

A finals del 2014 es va fer la segona **concessió per a la gestió de 1.126 hectàrees de finques públiques**

Activitats agrícoles i ramaderes: Pla agropecuari del Parc

Amb l'aprovació del Pla agropecuari s'estableixen les bases per impulsar i potenciar l'activitat agropecuària al Parc. L'execució del Pla s'ha iniciat aquest 2014, però ja es venien realitzant tasques en aquest sentit des de fa anys.

Marca de garantia «Producte de Collserola»

Pretén ser un distintiu de productes agroalimentaris de qualitat, proximitat, garantia, territori, identitat i de temporada que estan produïts, elaborats, transformats i envasats en l'àmbit territorial del Parc Natural de la Serra de Collserola. Els productes que ja tenen un reglament específic a la marca de garantia «Producte de Collserola» són: oli, mandamines, xai i cabrit. Els propers seran la mel, el vi i el tomàquet.

Durant el 2014 s'ha continuat l'execució del Pla Agropecuari del Parc. Per exemple, s'ha treballat en la recuperació de la varietat de tomàquet Mandó de Collserola i s'ha creat la marca «Producte de Collserola»

El mes d'abril es va portar a terme la «Jornada gastronòmica del Xai de Collserola». Amb la voluntat de recuperar els productes agroalimentaris de la zona, el col·lectiu de cuiners *Cuina Vallès* va arribar a un acord de col·laboració amb l'empresa *DePastura* per tal de poder oferir en les

cartes dels restaurants del col·lectiu aquest producte recuperat del nostre territori i oferir als seus clients un producte local i de qualitat de la comarca.

Recuperació de la varietat de tomàquet «Mandó de Collserola»

La varietat de tomàquet «Mandó de Collserola» s'ha conservat des de fa generacions a la masia de Can Mandó, a la vessant solana del fondal de la Budellera, al nord de Vallvidrera i el Tibidabo i dins el Parc. L'objectiu del pla d'actuació per a l'any 2014 era avaluar la possible millora del comportament agronòmic i la resistència a patògens a partir de plantes empeltades sobre un porta-empelt comercial (Beaufort) i comparar-ho amb plantes no empeltades. L'efecte negatiu sobre la qualitat organolèptica de l'empelt Beaufort desaconsella el seu ús en produccions ecològiques del tomàquet «Mandó de Collserola», tot i les importants millores observades sobre els paràmetres agronòmics. Aquesta experiència es va presentar a finals d'agost als productors ecològics del Parc per tal de que participin més activament en la seva conservació i el comencin a conrear i comercialitzar.

Borsa de terres

Es tracta de localitzar parcel·les agrícoles abandonades i susceptibles de ser conreades, i posar en contacte els seus propietaris amb els agricultors interessats en conrear aquestes terres. En aquest sentit, el Consorci ha fet de mitjancer entre propietaris i agricultors en diferents ocasions i alguns d'aquests contactes han prosperat: 10 hectàrees de conreus herbacis de secà al Papiol i mitja hectàrea d'oliveres a Sant Just Desvern.

Ramaderia extensiva

S'ha continuat amb el programa d'ajuts als ramats d'ovelles i cabres del Parc que aquest any va consistir en:

- **Renovació de les autoritzacions de pastura** a les finques públiques
- **Instal·lació de dos tancats (cledes) com a corral temporal** a la Font del Ferro (Montcada i Reixac) i a Can Ferriol (Sant Feliu de Llobregat). Al de Can Ferriol també s'hi ha instal·lat un cobert de 100 m².
- **Subministrament d'ordi a granel i bales de palla i d'alfals** pel ramat de Ca n'Oller (Montcada i Reixac).
- **Sembra de farratges de secà** (raigràs i trepadella) als camps de les finques públiques de Can Salat, Santa Margarida, Can Ferriol, Torre Abadal, Can Llevallol i Pantà de Vallvidrera per ser aprofitats pels ramats existents a la vessant del Llobregat.
- **Subministrament d'aigua** amb camió cisterna pel ramat de Sant Just Desvern.

Altres actuacions:

- **Manteniment dels Camps de Can Coll** per afavorir la fauna. L'any 2014 es va continuar amb una rotació de conreus als camps que incloïa: ordi, sorgo, gira-sol, colza, raigràs i trepadella.
- **Gestió de la vinya de Can Coll**. La verema es va realitzar el 15 de setembre i es van recollir 253,3 Kg de raïm i el 19 de setembre amb 71,2 kg de merlot i 218,5 kg de cabernet saugvignon. La fermentació es fa al celler de Can Calopa de dalt. Un cop fermentat, el 24 de novembre es va portar a les botes situades a la mateixa masia de Can Coll.

Presentació del tomàquet «Mandó Collserola» als productors de la serra

Marca «Producte de Collserola»

Camps d'oliveres a Sant Just Desvern

Seguiment i lluita contra les plagues forestals

Processionària del pi

Durant el 2014 s'ha continuat el programa de seguiment de la processionària del pi (*Thaumetopoea pityocampa*). Aquest any el nombre total de captures ha augmentat de forma important respecte l'any anterior i, pràcticament, s'ha duplicat en algunes de les zones de seguiment. Pel que fa al tractament fitosanitari contra la plaga es va realitzar a mitjans de novembre a banda i banda de les principals carreteres i camins del parc on hi ha més incidència de la plaga (pinedes de les vessants del Llobregat, de Barcelona i del Besòs), a més de les àrees de lleure i miradors del parc.

Seguiment i control de vegetació exòtica invasora

Grup de treball de plantes exòtiques a Collserola

S'ha publicat l'*Estudi d'espècies invasores a la ciutat de Barcelona i proposta d'alternatives*. Està en format pdf al web de l'Ajuntament de Barcelona i té un enllaç des del web del Parc de Collserola. Paral·lelament s'ha elaborat una versió més resumida i gràfica, titulada *Què són les plantes invasores?* de 30 pàgines amb fotos i que també està en format pdf als mateixos webs però que a la vegada s'ha editat en paper.

Ailants

Durant el 2014 s'han injectat amb herbicida 3.002 ailants als terme municipals de Barcelona, El Papiol, Molins de Rei, Montcada i Reixac, Sant Cugat del Vallès i Cerdanyola del Vallès. Al llarg del període 2004-14 s'han injectat un total de 24.855 ailants.

Altres espècies exòtiques

S'ha continuat el seguiment i control del:

- **Raïm de moro** (*Phytolacca americana*) amb la col·laboració del Grup d'Acció Forestal de DEPANA.
- **L'heura del Cap** (*Senecio angulatus*) amb la col·laboració de grups escolars i del *Senecio pterophorus*
- **Figuera de moro** (*Opuntia ficus-indica*)
- **Herba de la Pampa** (*Cortaderia selloana*)

La gestió de les espècies al·lòctones invasores al Parc necessita de la participació de la ciutadania. En aquest sentit s'ha col·laborat en elaboració de diferents publicacions divulgatives respecte aquesta problemàtica

Processionària del pi (*Thaumetopoea pityocampa*)

Figuera de moro (*Opuntia ficus-indica*)

Nou tancat com a corral temporal per a ramats a Can Ferriol

Seguiment del medi natural

El seguiment continuat dels sistemes naturals del Parc permet disposar d'un conjunt de dades per a determinar les mesures de gestió més adients per tal de tenir uns ecosistemes biodiversos i sostenibles

Estació biològica del Parc Natural

L'Estació Biològica han continuat amb els programes de seguiment propis i amb les col·laboracions amb institucions.

Tots els estudis realitzats entre l'any 1983 i el 2013 estan recollits en una **nova publicació** del Parc que s'actualitzarà anualment i disponible al web del Parc

L'Estació Biològica del Parc Natural de Collserola és un equipament del Consorci adscrit al Servei de Medi Natural i ubicat a la finca de Can Balasc. Aquesta finca, de 78,5 ha. de superfície forestal i que inclou diverses edificacions, és propietat de l'Ajuntament de Barcelona, està situada al terme municipal de Barcelona i adscrita per conveni al Consorci.

L'any 2014 des de l'Estació Biològica s'han continuat amb els programes de seguiment propis i amb les col·laboracions

amb institucions educatives i de recerca. També s'ha participat activament en programes de seguiment impulsats per diverses entitats d'àmbit municipal, autonòmic i estatal.

Des de l'Estació Biològica també es realitzen:

Tasques de suport a Universitats i grups de recerca, convenis de col·laboració de pràctiques. Aquest any s'ha col·laborat amb el Màster d'Ecologia Terrestre i Gestió de la Biodiversitat de l'UAB, amb l'IES Rubió i Tudurí aollint un alumne en pràctiques. També s'ha participat en el *Bioblitz* i en la *Jornada Seguiment d'Ocells Comuns de Catalunya (SOCC-ICO)*.

Assistència i participació en jornades científiques:

- Jornada *Modernització dels models de gestió cinegètica a Catalunya*
- Jornada *Les curses de muntanya en entorns naturals i rurals: Reptes i oportunitats per a un ús responsable i sostenible*
- Jornada *Els sistemes d'informació geogràfica d'ordenació cinegètica i les seves aplicacions*

Publicació dels trenta anys d'estudis i seguiments a Collserola

Collserola ha estat pionera en el seguiment continuat dels seus sistemes naturals. Des de l'any 1983 s'han realitzat prop de tres-cents estudis científics per conèixer exhaustivament la biodiversitat de la serra, fer-ne el seguiment i avaluar-ne l'estat amb el clar objectiu de poder-la gestionar d'una manera eficaç. La gran implicació d'universitats i institucions i l'aposta clara de l'òrgan gestor han fet possible disposar d'un conjunt de dades que ens permeten analitzar quines són les mesures de gestió més adients.

Fruit del conveni que l'any 2011 va signar el Consorci amb l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals (ICTA) de la UAB, aquest 2014 s'ha publicat *Recerca al Parc Natural de la Serra de Collserola 1983-2013. Síntesi dels estudis i treballs realitzats*. Serà una publicació dinàmica que s'actualitzarà anualment.

Atesa la seva potencialitat com a eina divulgativa, s'ha fet una edició curta en format paper que s'ha distribuït a universitats, centres de recerca, així com a les institucions interessades en el coneixement científic del Parc.

El document conté una síntesi dels diferents estudis i treballs, classificats segons la temàtica (avifauna, herpetologia, mamífers, ictiofauna, malacològics, insectes, flora, flora brioliquènica i altres). Està disponible al web del Parc i les persones interessades poden demanar el contingut complet dels diferents estudis, al Centre de Documentació i Recursos del Parc (CDRE).

Participació a la Jornada Seguiment d'Ocells Comuns de Catalunya (SOCC-ICO)

Publicació dels trenta anys d'estudis i seguiments a Collserola

Seguiment de la flora i fauna del Parc

L'existència de programes de seguiment continuat de la fauna i flora del Parc permet obtenir dades contínues que han de permetre millorar la gestió dels espais naturals del Parc.

Diferenciem els estudis que s'han liderat des dels Serveis Tècnics del Parc dels que s'han fet mitjançant l'encàrrec directe a una institució i/o investigadors per tal que el desenvolupin.

Programes de seguiment realitzats al Parc Natural de Collserola durant l'any 2014

Realitzats des dels serveis tècnics del Parc

Seguiment de l'avifauna del Parc: seguiment de les poblacions d'ocells nidificants i hivernants

Seguiment del procés d'invasió del rossinyol del Japó (*Leiothrix lutea*)

Seguiment de la nidificació d'ocells rapinyaires al Parc Natural de la Serra de Collserola

Caracterització de nius d'ocells rapinyaires a Collserola

26a Campanya de seguiment de la migració de rapinyaires

Participació en el Projecte de l'Atlas dels Ocells Nidificants de Barcelona 2012-2014

Seguiment de l'esquirol (*Sciurus vulgaris*)

Sondeig de teixoneres al Parc Natural de la Serra de Collserola

Seguiment de la població de senglar (*Sus scrofa*)

Trampeig fotogràfic de mamífers i projecte de fotoidentificació de genetetes (*Genetta genetta*) a la Reserva Natural Parcial de Can Balasc-Rierada (RNP-CBR)

Caracterització d'entorns susceptibles a impactes d'usos públics: les activitats esportives multitudinàries

Informatització i georeferenciació *in situ* de dades de camp mitjançant *CyberTracker*

Seguiment de la flora prioritària i d'interès local

Realitzats amb encàrrecs directes a institucions i investigadors

Pla de seguiment dels ropalòcers (papallones diürnes) (CBMS) (1)

Quiròpters del PN Collserola: seguiment de forestals i cavernícoles a la Mina de Can Ravetlla (1)

Programa SEMICE (seguiment de micromamífers comuns a Espanya) (1)

Programa de seguiment de l'avifauna del Parc de Collserola (Programa *Sylvia*) (2)

Biodiversitat entomològica de les capçades dels boscos (3)

Projecte de selecció i millora del tomàquet Mandó (III). Millora del tomàquet Mandó Vermell i estudi de l'efecte de l'empelt sobre el comportament agronòmic i el perfil sensorial (4)

Programa d'alliberament i seguiment de *Pelobates cultripes* (5)

Seguiment de la processonària del Pi (6)

1. Museu de Ciències Naturals de Granollers
2. Institut Català d'Ornitologia (ICO)
3. Parc Zoològic de Barcelona i Ajuntament de Barcelona
4. Fundació Miquel Agustí
5. Societat Catalana d'Herpetologia
6. Jordi Jubany i Joaquim Muñoz

Durant el 2014 s'han realitzat **tretze estudis** de seguiment liderats per l'Estació Biològica del Parc i **vuit estudis** encarregats a entitats externes

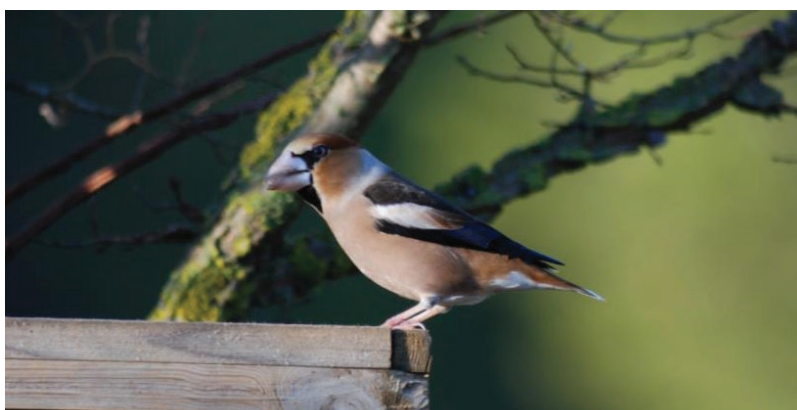
Aquest any s'ha iniciat l'estudi de caracterització dels nius d'ocells rapinyaires, el sondeig de teixoneres al Parc i el seguiment de la flora prioritària i d'interès local

Caracterització de nius d'ocells rapinyaires a Collserola

Sondeig de teixoneres al Parc Natural de la Serra de Collserola

El durbec, un dels ocells que ha incrementat la seva presència al Parc

Vigilància i control del planejament

El servei de guarderia del Parc s'encarrega de detectar i informar sobre les infraccions urbanístiques i ambientals que es puguin produir al Parc, a més de fer un seguiment de les diferents problemàtiques sobre el territori

Les incidències majoritàries d'aquest 2014 en l'àmbit del Parc Natural són les relacionades amb la disciplina urbanística i la fauna salvatge i domèstica seguides per l'abocament de residus

Durant el 2014 l'equip de guarderia ha realitzat un seguiment de la problemàtica de les barraques i horts il·legals al Parc

Una de les tasques més importants dels guardes del Parc de Collserola és detectar les infraccions urbanístiques i mediambientals que es puguin cometre en l'àmbit del Parc. Les actuacions són molt variades en un Parc Natural tan humanitzat. Afecten principalment temes de disciplina urbanística, residus, incendis i fauna salvatge i domèstica. També, però amb menor importància, trobem incidències relacionades amb accés motoritzat, vies de comunicació, aigües, flora, línies elèctriques, situacions de risc, activitats de lleure i tradicionals, etc.

Incidències detectades durant el 2014

Fauna salvatge i domèstica (72)

- 31 Incidències de fauna salvatge, de les que cal destacar 15 d'atropellaments en carreteres. No s'han realitzat actuacions de captura de senglars urbans encara que s'han detectat 8 punt nous d'alimentació
- 5 Incidències de caça: 4 de caça furtiva i 1 de fringíl·lids.
- 36 Incidències amb fauna domèstica, animals de companyia, 10 de ramaderia, 16 d'apicultura, coloms, etc.

Disciplina urbanística (74)

- 45 Incidències de noves barraques i horts il·legals
- 11 Incidències d'obres no autoritzades en edificacions fora d'ordenació i 1 en edificacions catalogades
- 6 Incidències de moviments de terres no autoritzats
- 12 Incidències d'instal·lacions de serveis

Abocament de residus:

- 65 incidències d'abocaments puntuals de residus urbans

Incendis i cremes controlades (26):

- 19 actuacions en incendis forestals
- 1 actuació en cremes controlades no autoritzades
- 3 actuacions en focs d'esbarjo no autoritzats
- 3 cremes de vehicles.

Autoritzacions de cremes a l'hivern

Una de les tasques encomanades a la Guarderia del Parc és la realització d'autoritzacions de crema que els particulars comuniquen als Ajuntament en el període comprès entre el 16 d'octubre i el 14 de març. Enguany s'han gestionat 117 comunicacions de crema de les que 104 han estat autoritzades i 13 denegades.

Actuació de desmantellament de barraques

Enguany la guarderia del Parc ha continuat dedicant especial atenció a la problemàtica de les barraques i horts il·legals. S'ha continuat la tasca de seguiment per tal de desallotjar barraquistes al paratge del Torrent de Batzacs. També s'han iniciat les feines de quantificar, identificar i informar a la zona de barraques del Turó de Montcada on paral·lelament s'han realitzat actuacions de tancament de camins amb la intenció de limitar l'augment de les ocupacions.

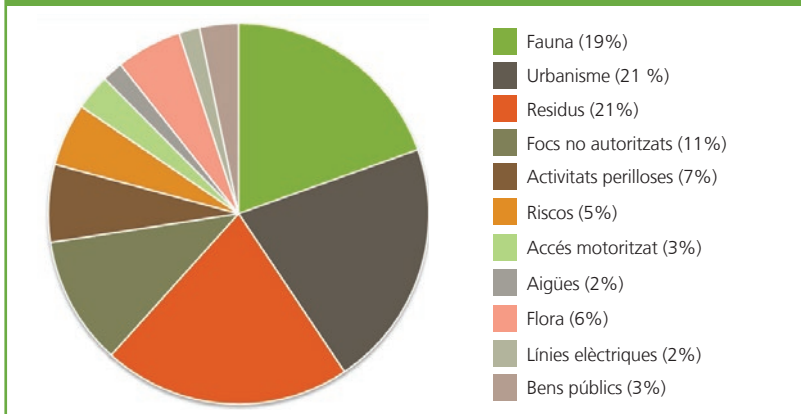
Activitat apícola i equina al Parc

Els guardes del Parc han finalitzat les tasques de localització i identificació dels assentaments apícoles i equins que hi ha a la Serra per tal de regularitzar-los segons normativa interna del Consorci que s'està elaborant a tal efecte.

Actuacions de desmantellament de barraques i horts il·legals a Montcada

Distribució de les incidències segons tipologia durant el 2014

Manteniment i millora de les instal·lacions

Des del servei de Medi Natural es realitzen les tasques de manteniment de les infraestructures i de la senyalització així com de la neteja dels espais. Per altra banda, des del servei de Projectes i obres s'encarreguen del manteniment dels edificis i instal·lacions

Manteniment d'infraestructures i senyalització

L'equip de manteniment del parc natural està constituït per nou persones que desenvolupen les següents activitats: control i seguiment d'activitats, manteniment del mobiliari i senyalització, neteja, manteniment dels itineraris i control de la maquinària.

Pel que fa al **manteniment del mobiliari i la senyalització** durant el 2014 s'han fet les següents actuacions:

128	Cadenes (reparació)
11	Cadenes (noves 9 i recol·locades 2)
56	Peus drets (banderoles, Avis cívica, X. Bàsica, pílona)
17	Barana (de cable, fusta)
3	Senyals de trànsit
7	Plafons
10	Altres : taules, bancs, respallers, torres de guaita, escales

S'ha acabat la senyalització definitiva dels Grs i PRs que travessen el Parc en conveni amb la FEEC, eliminant les pintures sobre el terreny i substituint per plaquetes sobre peus de senyalització.

Pel que fa a la recollida de deixalles, enguany s'ha disposat d'una partida pressupostària per poder contractar un equip extern. El concurs públic se'l va adjudicar ARICO FOREST, que des de començament de juny ha tingut un parell d'equips de tres persones que s'han fet càrrec del gruix d'aquest manteniment. **En total s'han recollit 83.852 Kg entre àrees de lleure, àrees d'estada, miradors i espais annexes a les carreteres i fonts.**

Millora de les instal·lacions

Centre d'informació del Parc

Durant el 2014 s'han realitzat treballs per a actualitzar elements i/o instal·lacions que havien quedat obsoletes. Entre les diverses actuacions destaca la **renovació de la plataforma de fusta que configura la terrassa del Centre d'Informació**. La nova terrassa s'ha realitzat amb fusta tractada i antilliscant. Altres actuacions desenvolupades han estat:

- Instal·lació d'una nova xarxa de connexió d'equips informàtics i de comunicacions.
- Adequació de la centralita i l'equip de mesures contra incendis de l'edifici.
- Canvi de les portes de vidre d'accés a l'edifici.
- Reparació de la bassa situada a l'exterior de l'edifici.

Centre d'Educació Ambiental Can Coll

Instal·lació d'una caldera de biomassa de calefacció i ACS

Continuant el treball iniciat l'any 2012 amb la instal·lació d'una caldera de biomassa a l'Estació Biològica del Parc Natural de la Serra de Collserola (Can Balasc), aquest 2014 **s'han iniciat els treballs d'instal·lació d'una al Centre d'Educació Ambiental del Parc**, a la masia de Can Coll, mercès a la **col·laboració econòmica de la Diputació de Barcelona**, atès que el Consorci s'ha pogut acollir al programa promogut per l'esmentada entitat per implantar l'ús de sistemes de calefacció per biomassa a la Xarxa de Parcs de la Diputació de Barcelona.

Aquesta nova instal·lació inclou un edifici construït sota la cota del terreny per tal de no afectar l'estat actual de l'esplanada ni els espais on es realitzen les activitats escolars del Centre.

Durant el 2014 s'han realitzat diferents actuacions en els equipaments del Parc per tal d'actualitzar i/o millorar algunes de les instal·lacions, destacant la nova terrassa del Centre d'Informació o la nova caldera de biomassa del Centre d'Educació Ambiental Can Coll

Nova terrassa al Centre d'Informació

Instal·lació d'una nova caldera de biomassa a Can Coll CEA

Durant el 2014 s'ha iniciat el projecte de rehabilitació i remodelació de l'edifici de Vil·la Joana, impulsades per l'Ajuntament de Barcelona

També s'han fet diverses obres de millora a les àrees de lleure del Parc com l'ampliació de l'edifici del bar-restaurant de l'Àrea de lleure del Torrent de Can Coll o el tancament del perímetre de l'àrea de lleure de La Salut a Sant Feliu de Llobregat

Obres de rehabilitació de Vil·la Joana

Estació Biològica del Parc Natural de Collserola (Can Balasc)

Des de fa tres anys que es va instal·lar una caldera de biomassa, el disseny definitiu de la sitja va quedar pendent, donat que les opcions existents no eren les més òptimes per la situació i econòmicament era excessiva la despesa. Actualment amb l'experiència d'altres instal·lacions similars s'han anat adaptant i realitzant millores amb petites intervencions i poca despesa. Així s'ha arribat a aconseguir un accés per poder subministrar l'estella a dojo, des d'una tremuja exterior, minimitzant alhora la despesa del transport de l'estella, facilitant els treballs del personal que assisteix la recepció i el més important, garantint la seguretat en l'àmbit de la sitja i la seva manipulació.

Edifici de Vil·la Joana

S'han iniciat les obres de restauració, rehabilitació i remodelació de Vil·la Joana. **L'objectiu d'aquesta important inversió de l'Ajuntament de Barcelona és la rehabilitació d'un important patrimoni i la creació d'un equipament dedicat al poeta Jacint Verdaguer** i un centre dinàmic d'activitats culturals. És tracta d'una aposta conjunta entre el districte de Sarrià-Sant Gervasi i l'Institut de Cultura de

Barcelona (ICUB). Els serveis tècnics del Consorci col·laboren en l'execució d'aquest projecte, realitzat per A&M Arquitectes, i que va ser promogut pel propi Consorci l'any 2010 per encàrrec del MUHBA (Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona).

Les obres, que suposen una important inversió, han obligat al **tancament temporal de l'esmentat museu** i està previst que es concloguin abans de finalitzar l'any 2015.

Millores a les àrees de lleure i zones d'estada

Àrea de lleure del Torrent de Can Coll

Ampliació de l'edifici de la cuina del restaurant

S'ha **ampliat la cuina i zona de càmeres així com una zona privada per al personal** complint així amb els requeriments normatius tant sanitaris i de restauració vigents. Alhora l'actuació ha permès **endreçar la part superior de l'edificació**, millorant l'aspecte i la integració a l'entorn, atès que s'ha eliminat una pèrgola situada a la part superior, deixant un espai més diàfan. Tota l'edificació queda soterrada.

Àrea de lleure de La Salut de Sant Feliu de Llobregat

Tancament del perímetre de l'àrea de lleure

Fruit del **conveni de col·laboració amb l'Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat**, s'ha procedit a fer tancaments en el perímetre de l'àrea de lleure de la Salut i en els equipaments, per tal d'aïllar els espais en horari nocturn i evitar així els actes vandàlics que s'hi produïen. Està previst fer el mateix amb altres àrees de lleure del Parc Natural de Collserola.

Àrea de lleure de Santa Creu d'Olorda

Millora integral de tota l'àrea

Durant el darrer trimestre es va fer el gran esforç econòmic que suposa la **reposició de la totalitat de fustes perimetrals que es situen a l'àrea de lleure de Sta. Creu d'Olorda**. Refer les cunetes per recollida d'aigües i conduir-les al torrent.

Alhora es va refer el gran escossell de pedra que existeix en una de les feixes inferiors, així com reparar i refer tots els murs de les diferents feixes que conformem aquesta àrea de lleure tan visitada els caps de setmana.

Pantà de Vallvidera

Actualment és un espai consolidat de lleure, i sobretot, un important hàbitat per a la fauna d'ambients aquàtics, principalment amfibis.

Durant aquest any s'han fet diverses actuacions de reposició de graons de fusta de l'escala, que discorre al lateral de l'edifici de l'Elies Rogent, així com treballs de manteniment periòdics tant preventius com correctius.

Ampliació de l'edifici del bar-restaurant de l'àrea de lleure del Torrent de Can Coll

Tancament del perímetre i de les instal·lacions de l'àrea de lleure de La Salut

Projectes estructuradors del Parc

Des del Consorci es duen a terme nous projectes d'importància cabdal per a la configuració i l'estructuració d'un parc que està immersit en una àrea metropolitana densament poblada, la majoria en col·laboració amb els ajuntament del Parc

Reparació del paviment del tram superior de la pista de Sant Medir

Aprofitant la celebració de l'aplec de Sant Medir (3 de març), **l'Ajuntament de Sant Cugat ha dut a terme la reparació del tram superior del paviment de la pista**, el comprès entre Can Puig i la carretera de la Rabassada. Amb aquesta actuació, tota la pista passa a ser perfectament operativa per a la circulació rodada.

Enderroc d'edificacions de la pedrera del puig d'Olorda (antiga SANSON)

Al mes de març l'empresa CEMEX **va enderrocar i eliminar les últimes instal·lacions obsoletes**, que encara restaven sobre el territori del parc i que ocupaven sòl forestal, de l'antiga pedrera del puig d'Olorda, al municipi de Sant Feliu de Llobregat. En total s'han eliminat divuit elements (casetes i edificacions d'obra, dipòsits d'aigua, suports de línies elèctriques, escales i estructures de ferro, restes d'enderrocs, etc.). Restarà només com a vestigi d'aquesta explotació les cintes transportadores elevades i la gran nau intermitja d'emmagatzematge, que era el sistema de transport i proveïment des de la pedrera a la fàbrica.

Durant el 2014 s'han realitzat diferents actuacions per millorar els accessos al Parc així com per recuperar espais com a sòl forestal

Arranjament de l'esplanada de Can Borni

Per tal de millorar el seu funcionament com a lloc estratègic per a la gestió del Parc, el Consorci ha desenvolupat un projecte de millora i d'endrega d'aquest espai. L'actuació ha consistit en segregar físicament l'esplanada de la pista de Can Borni, millorar les condicions del paviment i del drenatge de l'espai, i crear de forma permanent deu places d'estacionament lliure per als usuaris del Parc que vagin a visitar el Viver.

Arranjament esplanada de Can Borni

El bosc literari de la Serreta

Ara fa uns deu anys l'associació de veïns va posar en marxa un projecte per definir un circuit de passejada i dotar-lo de contingut cultural. Així va néixer el «bosc literari» i «l'anella verda de la Serreta». **El Consorci, d'acord amb l'Ajuntament de Sant Cugat i la mateixa associació de Veïns, està col·laborant en la consolidació i formalització de l'espai i en la proposta de passejada.** En un primer pas s'han creat dues Portes de Parc, elements que donen visibilitat i reconeixement al projecte i alhora emfasitzen la connexió de l'espai amb el Parc.

Enderroc d'edificacions a la pedrera del puig d'Olorda

La localització del Parc enmig d'una zona densament poblada fa necessari la creació d'espais d'acollida i d'entrada dels visitants, tant des de les zones perifèriques com des de dins del mateix territori del Parc

Recuperació del pantà de Can Borrell

El mes de febrer de 2014 es va inaugurar la primera fase de les obres de millora del pantà de Can Borrell, espai d'especial interès ambiental i paisatgístic.

Aquest petit embassament va ser construït a principis del segle XX per garantir el reg dels camps de conreu de la masia de Can Borrell. L'any 2013 es va iniciar el projecte de recuperació que ha permès retornar l'esplendor a aquest indret. **S'ha establert un itinerari circular coherent entre la masia-restaurant de Can Borrell i el pantà, gràcies a la construcció d'una passarel·la sobre la presa i d'un pont penjant de dotze metres per salvar una petita torrentera.**

L'execució de l'obra ha estat finançada conjuntament per l'Ajuntament de Sant Cugat del Vallès i el Consorci. El projecte manté intacte el marge occidental del pantà, la zona més ben conservada i de gran valor ambiental, gràcies, en part, a la seva inaccessibilitat.

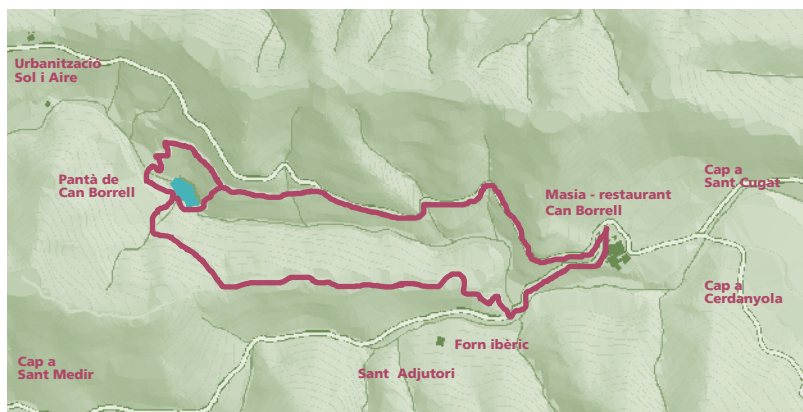
Durant el **segon semestre es va iniciar la segona fase del projecte que té per objectiu la construcció d'una plataforma de fusta com a espai d'estada i d'observació de la zona, així com la senyalització i el condicionament de part de l'itinerari.** Per a l'execució d'aquesta **segona fase** es compta amb la **implicació del Consorci de Turisme del Vallès Occidental**, a través del conveni de col·laboració signat el 14 de febrer de 2014 entre aquesta entitat, l'Ajuntament de Sant Cugat i el Consorci.

Amb la recuperació d'aquest espai es vol **apropar als visitants la gran riquesa natural i paisatgística d'aquest ambient.** Per aquest motiu es col·locarà un plafó interpretatiu amb codis QR que enllaçaran amb els sons de les principals espècies de fauna presents a aquest ecosistema del Parc.

Aquesta intervenció ve precedida d'altres actuacions a la zona amb l'objectiu de recuperar ambientalment i paisatgísticament el camí de Sant Medir. Des de l'any 2002 i mitjançant diferents convenis de col·laboració entre el Consorci i l'Ajuntament de Sant Cugat, es va adequar el camí per al pas de vehicles de bombers i serveis; es va arranjar l'àrea d'estada de l'ermita de Sant Medir i entorns; es va construir un nou pont a Can Borrell, i es van restaurar els entorns de Sant Adjutori i el forn ibèric.

Durant la segona fase, iniciada el 2014, es construirà una plataforma-mirador

La passejada circular fins al pantà s'inicia a prop de la masia - restaurant de Can Borrell.

Inauguració de la primera fase de l'actuació al pantà de Can Borrell. Font: Aj. Sant Cugat

Rehabilitació del castell de Torre Baró

Amb la finalització de les obres de rehabilitació, s'ha recuperat per a la ciutadania el castell de Torre Baró, un edifici emblemàtic i catalogat, situat a l'extrem oriental de la serra de Collserola. Un magnífic mirador de la ciutat de Barcelona i el Vallès, que inclou un espai expositiu de divulgació històrica i naturalística i un punt d'informació del Parc Natural.

El castell està **situat en una de les principals portes d'entrada de visitants al Parc**, tant d'usuaris que hi accedeixen a peu des dels barris propers com de ciclistes. La seva ubicació privilegiada permet vistes de 360 graus del Parc Natural de Collserola: del riu Besòs, de la ciutat i del Vallès Occidental. Forma part de l'àmbit d'estada del mirador de Torre Baró, punt d'inici del futur passeig de les Aigües.

Les **obres impulsades per l'Ajuntament de Barcelona** han permès la rehabilitació de les cinc plantes de l'edifici. A la planta baixa, totalment diàfana, s'ha instal·lat un espai expositiu amb informació històrica del castell i del Parc Natural de Collserola, amb un mapa a gran escala de la serra i un plafó divulgatiu dels valors naturals de l'espai.

A la planta inferior s'ha condicionat una zona de magatzem, que usará l'Associació de Veïns de Torre Baró.

Pel que fa a la resta de plantes de l'edifici s'han protegit les obertures de la primera planta per evitar-hi l'entrada i s'ha millorat la seguretat amb baranes.

L'última planta s'ha habilitat com un gran mirador a la vall del Besòs, les planes de Barcelona i el Vallès i la serralada de Marina, amb plafons explicatius de les diferents panoràmiques i de la història de l'indret.

A l'exterior de l'edifici s'ha arranjat la plaça mirador, ja existent, que permet tenir vistes panoràmiques de l'entorn, un espai que també servirà per dinamitzar algunes activitats de les entitats dels barris de Torre Baró i Roquetes i que conté uns plafons amb informació històrica del castell i la seva relació amb la zona.

A més de la recuperació arquitectònica de l'espai, també s'ha instal·lat una il·luminació ornamental, amb llums LED a les finestres de la segona i tercera planta, de colors i programables.

La **gestió d'aquest nou punt d'informació és a càrrec del districte de Nou Barris (Ajuntament de Barcelona)** amb la col·laboració dels serveis tècnics del Parc.

Altres actuacions en diversos indrets del parc natural

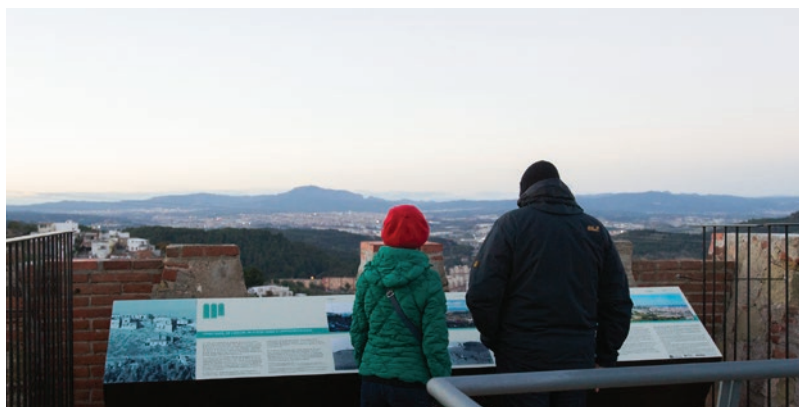
- **Treballs de reparació de la font Budellera:** reparació de murets i neteja de desguassos obturats
- **Manteniment periòdic mensual de les fonts d'aigua potable** de la serra, netejant pericons, reixes, substituint brocs, i tots els treballs derivats
- **Talussos i gabions de contenció al camí de ca n'Amigonet**
- **Nou paviment a la font del Ferro**
- **Reposició de fustes malmeses de la tarima a l'àrea de lleure de la plaça Mireia** i retirada del triangle situat a la part superior de l'àrea

El projecte de rehabilitació integral del castell de Torre Baró ha estat impulsat per l'Ajuntament de Barcelona

Aquest emblemàtic edifici s'ha convertit en un nou punt d'informació del Parc

Il·luminació nocturna del Castell. Font: Ajuntament de Barcelona

Mirador superior del Castell. Font: Ajuntament de Barcelona

Mirador exterior a la plaça del castell de Torre Baró. Font: Ajuntament de Barcelona

Ús públic, divulgació i educació ambiental

Compaginar l'ús i conservació del Parc es una tasca que necessita diferents estratègies, des de la comunicativa, l'educativa i la divulgativa fins a la regulació de les activitats que s'hi desenvolupen

Els centres d'informació del Parc han atès a gairebé **36.000 usuaris al llarg de l'any**. Les èpoques en que reben més visitants són la primavera i la tardor

El Consorci té dos equipaments que fan aquesta funció: El Centre d'informació, obert tots els dies, i Can Coll que obre els diumenges les seves portes per atendre els visitants que s'hi apropen

L'equip del Servei d'Ús Públic treballa en diferents línies de gestió en funció del públic destinatari. Durant els últims anys s'ha posat en evidència la necessitat de reforçar els recursos humans i econòmics per millorar les estratègies de comunicació que facin entendre per a la ciutadania el missatge *Collserola et Cuida, Cuida Collserola*. En aquest sentit s'ha reforçat la tasca habitual del Centre d'Informació i de Can Coll d'atenció al visitant, habilitant punts d'atenció itinerants, per exemple al passeig de les Aigües, a la pista de Can Borrell, al Pantà de Vallvidrera, per explicar Les Bones Pràctiques a Collserola.

Informació i atenció al visitant

La funció educativa del parc es vincula a la voluntat d'atendre a les persones i de satisfer les seves necessitats. Per aquesta finalitat resulten essencials els centres de visitants, amb personal i equipament adequat. A la serra de Collserola, amb una llarga tradició d'ús i una alta freqüentació, l'atenció al visitant esdevé un factor determinant i un element primordial de la gestió del Parc.

Dos equipaments del Consorci són capdavaners en aquesta funció:

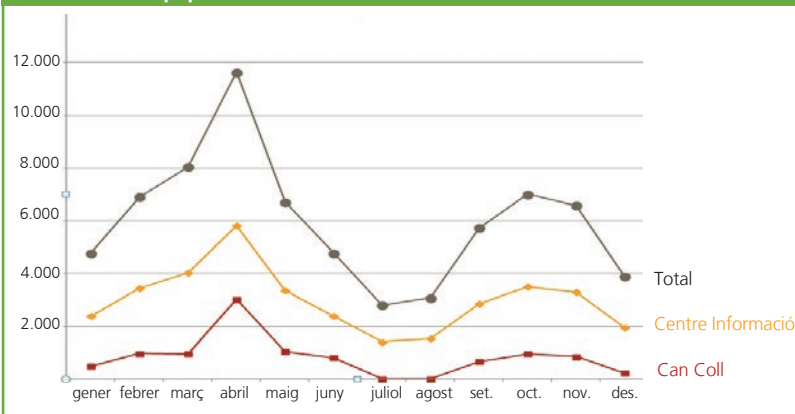
El Centre d'Informació, és l'equipament de referència per a la ciutadania i té com a funció primordial la **recepció i acollida dels visitants del Parc Natural**. La seva ubicació, al bell mig de la serra, el **fàcil accés amb transport públic**, que sigui obert de forma continuada, i els servei i activitat que proposa són factors que afavoreixen la seva operativitat.

El Centre d'Educació Ambiental Can Coll, que funciona com a **centre d'atenció als visitants els diumenges**, amb una oferta d'activitats pensada pel públic familiar, gràcies a la seves infraestructures i instal·lacions. Entre setmana acull la comunitat educativa amb una oferta pedagògica iniciada l'any 1988.

També són equipaments d'atenció al visitant:

- **L'Espai d'interpretació del Pantà de Vallvidrera**, que s'ha obert **8 dies** a càrrec del pressupost del Consorci i s'han atès **645 visitants**.
- **La caseta d'Informació del parc de la Riera**, gestionat per l'Ajuntament de Cerdanyola.
- **El castell de Torre Baró**, inaugurat al novembre d'enguany, gestionat per l'Ajuntament de Barcelona.

Visitants dels equipaments del Parc

El Centre d'Informació del Parc

A part d'aquest punt d'informació fixes, durant el 2014 s'ha iniciat la implementació dels **Punts de difusió de Bones pràctiques**, que entre setmana s'han desenvolupat dins el projecte *Voluntaris de Collserola* i el cap de setmana la gestió dels punts han estat a càrrec de l'equip de guies del Parc. Aquest punts han atès 191 persones entre setmana i 279 els cap de setmana amb els 7 dies entre setmana i 4 els caps de setmana en que han estat operatius. **Aquesta acció ha estat patrocinada per l'empresa Tunels de Barcelona i Cadí.**

Activitats de cap de setmana i festius, adreçades al públic general

Amb l'objectiu d'oferir als usuaris l'oportunitat d'augmentar els seus coneixements sobre els valors i característiques del patrimoni natural i cultural de la serra, el Parc ofereix un ampli ventall de propostes que es concreten a l'Agenda d'activitats trimestral (tallers, itineraris guiats, jornades festives, xerrades, exposicions, audiovisuals, etc.).

Les diferents propostes es realitzen per tot el territori de la Serra, un bon exemple són les **Excursions amb voluntaris**, que aquest any han mobilitzat més de 700 persones. Tenen un pes important, per la feina de disseny i organització, les **jornades participatives** adreçades al públic familiar on es realitzen simultàniament un ampli ventall de propostes al voltant de temàtiques concretes com les jornades anuals sobre de «**La Vinya i el vi a Collserola**» o la «**Festa dels Ocells al Parc de Collserola**» que ja compta amb més de 20 edicions. Destaquem enguany la **Visita a la granja de Can Coll** que han realitzat més de 1.828 persones amb visita guiada i més de 2.000 amb visita lliure. També s'han fet visites per a grups organitzats (en general AMPAs), tant a la granja com al bosc de Can Coll, amb 248 participants.

Activitats de l'Agenda 2014

	Núm. activitats	Participants
Especials de l'Agenda	18	4169
Passejades temàtiques	32	351
Nits d'astronomia	11	150
Excursions amb voluntaris	27	773
La granja de Can Coll	40	3828
	128	9271

En els centres s'han mostrat les següents exposicions temporals:

- **Haikus i tankes** gener-març
- **Conreus a Collserola** gener-març
- **ACCIONS: Paisatge-Art-Natura** maig - Set i oct-des
- **Aus de pas** setembre-octubre
- **La pedra seca** setembre-desembre

Comunicació institucional

El Programa de Comunicació del Consorci s'ha d'entendre com una eina educativa per fer arribar a la ciutadania, les organitzacions, els ens consorciats i les empreses, el missatge de la importància de preservar els valors naturals de la serra. I també, com una bona eina per aconseguir aliances, suports i confluències amb els grups d'interès externs.

El lema triat per encapçalar comunicativament el mapa estratègic del parc és **Collserola et cuida, cuida Collserola**. Amb la finalitat de mostrar els beneficis ecològics i de salut que representa viure a prop d'un espai natural. Aquest missatge es fonamenta en tres eixos de gestió:

- **Preservar els valors naturalístics que han fet possible la declaració de Collserola com a Parc Natural, espai PEIN i territori inclòs en la Xarxa Natura 2000**
- **Delimitar l'Ús social per tal de no comprometre la conservació dels sistemes naturals**
- **Promocionar activitats més saludables i terapèutiques a la natura, en front d'activitats físicoesportives massives, donant a conèixer així la relació entre Natura i Salut**

Algunes de les activitats especials de l'Agenda d'activitats d'aquest any han estat la «**Nit ratpenats**», una activitat de divulgació científica o les «**Jornades de la vinya i el vi**» una iniciativa en la que participen tots municipis que tenen territori a la serra i on hi van participar més de **430 persones a Can Coll CEA**

Nit dels Ratpenats, al Centre d'Informació del Parc

26a Campanya seguiment de la migració de rapinyaires, amb més de 2.400 participants

Jornades «La vinya i el vi a Collserola», amb 430 participants a Can Coll CEA

**Collserola et cuida,
cuida Collserola**, és el lema
que vertebrava la comunicació
institucional del Parc

Nou espai web sobre les invasions biològiques

Nou fulletó de descoberta del pantà de Vallvidrera

Butlletins publicats durant el 2014

Web institucional

S'ha dut a terme el manteniment i posada al dia habituals del web d'acord amb el desenvolupament del curs i els esdeveniments que marquen l'actualitat del Parc. Més enllà d'aquesta tasca ordinària, però, durant el 2014 cal destacar:

- **Els treballs d'optimització de la funcionalitat del web**, l'ampliació del portal i de nous continguts en alguns àmbits temàtics
- **S'ha començat a treballar en la definició d'un producte per a dispositius mòbils**, tipus app o webapp, que millori la consulta del web i que aprofiti tot el potencial de la tecnologia i portabilitat d'aquests suports.
- **S'ha enriquit i potenciat l'apartat dels vídeos**. S'han creat sengles canals de vídeo corporatius tant a les plataformes de Youtube com a Vimeo.

L'estadística d'accessos indica un total de 141.700 visitants (32% més que el 2012), 301.877 visites (19% més) i 1.739.925 pàgines vistes (56% més), tot mantenint la tendència d'increment significatiu registrada els darrers anys.

Xarxes socials

Des de l'any 2011, el Consorci està present a algunes de les xarxes socials més actives que existeixen actualment (Facebook i Twitter). L'any 2013, i en motiu de la *Festa del Parc Natural*, es va obrir un compte a Instagram. L'objectiu és que aquests espais de comunicació bidireccional ajudin a millorar la participació de la ciutadania. A més les xarxes socials permeten una comunicació molt més personalitzada amb l'usuari i molt adient quan es vol comptar amb la complicitat d'aquest. **Durant el 2014 s'ha mantingut l'activitat, gairebé diària, a dues xarxes socials: Facebook i Twitter.**

Notícies del Parc Natural

Difondre el dia a dia de la gestió d'un Espai Natural Protegit esdevé una eina essencial per a fer arribar el missatge de la importància de la seva preservació. Per aquest motiu, l'any 2012 es va iniciar una publicació digital, pensada per fer arribar als diferents membres dels òrgans de govern, treballadors i altres grups interessats en la gestió del Parc les diferents notícies que es generen des dels serveis tècnics del Consorci i que es publiquen al web del Parc i a les diferents xarxes socials. **Durant el 2014 s'han publicat un total de 58 notícies i s'han editat un total de 11 butlletins digitals, amb una mitjana de quatre notícies per butlletí.**

Publicacions

Durant el 2014 s'han editat de forma ordinària els 4 números del *Butlletí i Agenda del Parc*, la publicació *El Curs al Parc* i la *Memòria de gestió del Consorci* així com els materials de divulgació de la campanya de migració de rapinyaires.

Per altra banda s'ha reeditat, entre d'altres, els fulletons de *Benvinguts a Can Coll*, de *Bones pràctiques* i el de presentació del Parc i les *Passejades al Voltant del Centre d'Informació*. A part s'han publicat alguns materials nous:

- **Recerca al Parc Natural de la Serra de Collserola 1983-2013. Síntesi dels estudis i treballs realitzats**
- **Fulletó del Pantà de Vallvidrera**

També, i en motiu de l'aprovació del Pla Agropecuari del Parc, s'ha treballat en la revisió i ampliació de l'exposició *Conreus i pastures de Collserola* que es posa a disposició de totes aquelles entitats i associacions interessades.

Senyalització interpretativa

Durant el 2014 s'han finalitzat i ubicat els darrers plafons previstos en projectes iniciats l'any anterior. A destacar els **plafons de la font de la Mitja Costa i de la obaga**, en el recorregut arranjat del Turó de Montcada, **els plafons de Can Ferriol, la Vall de Can Parellada i les barraques de Vinya** corresponents als itineraris senyalitzats al terme de Sant Feliu i, finalment, **el del pantà de Can Borrell**.

Mitjans de comunicació i publicitat

Durant l'any, s'ha elaborat un pla d'acció per tal de portar a terme una gestió més activa davant els mitjans que s'ha començat a implementar a partir del segon semestre d'enguany. Per exemple, actualment les notícies generades s'envien a un mailing de 117 contactes de mitjans de comunicació, a part de la tramesa a altres contactes institucionals, empreses, etc.

Bloc temàtic	Principals temes apareguts als mitjans
Patrimoni construït	<ul style="list-style-type: none"> Recuperació del pantà de Can Borrell i els seus entorns Rehabilitació del Castell de Torre Baró Obres a Vil·la Joana per acollir la "Casa Verdader de la literatura"
Infraestructures	<ul style="list-style-type: none"> Línia de Molt Alta Tensió de Collserola Pedrera Berta
Gestió Medi Natural	<ul style="list-style-type: none"> Retirada de barraques i recuperació paisatgística de diferents zones del parc Prevençió d'incendis, la caça i el control de la població de senglars Projecte Agropecuari del parc i la certificació del Producte de Collserola
Gestió Ús social	<ul style="list-style-type: none"> Difusió de les Ordenances vigents i les recomanacions per unes Bones pràctiques al parc

La valoració respecte a la presència del parc en els mitjans és molt positiva, amb un total de **203 aparicions en els mitjans** de comunicació que hem classificat segons el grau d'intervenció tècnica. S'han comptabilitzat un total de **56 temàtiques diferents** que s'han agrupat en **9 blocs temàtics**. En el quadre anterior destaquem només les temàtiques que han tingut més repercussió en els mitjans, i que han representat el 63,5% del total.

Regulació de les activitats al Parc

Activitats autoritzades al Parc durant l'any 2014					
TIPUSACTIVAT	A	B	C	D	Total
Caminades, excursions, marxades i curses a peu	106	106	104	2	42.978
Aplecs, Romiatges i trobades	40	38	39	1	10.224
Pedalades en bicicleta	25	25	24	1	6649
Anunci, reportatge, filmació	52	50	45	7	788
Estudi científic	7	6	7	0	365
	230	225	219	11	61.004
A: Sol·licituds; B: Autoritzades C: Realitzades D: Anul·lades					

En l'exercici 2014, un dels eixos de la gestió del Consorci ha estat la regulació d'activitats i en concret de les activitats col·lectives i organitzades que s'hi realitzen.

Des de l'òrgan gestor, es posa especial incidència en un doble objectiu: regular i alhora conscienciar de la necessitat de dur a terme activitats el màxim de respectuoses amb l'entorn. En aquest sentit es vetlla especialment per a unes Bones Pràctiques i per a uns requisits d'organització que han de ser revisats permanentment, amb dos objectius, d'una banda minimitzar l'impacte mediambiental de les concentracions massives de gent en poc temps i en un mateix lloc o itinerari i d'altra banda, afavorir una experiència satisfactòria i de qualitat als usuaris de Collserola. Per millorar les dades de freqüentació a Collserola, aquest any s'han renovat alguns dels aparells de la Xarxa d'ecomptadors situats a diferents punts del Parc.

Seguint la progressió ascendent de cada any, en l'exercici 2014, el nombre de sol·licituds i en conseqüència, d'autoritzacions emeses a partir dels informes corresponents, ha augmentat respecte els anys anteriors. Així, l'any 2011 foren 160, l'any 2012 foren 134, el 2013 van ser 202 i enguany han estat un total de 230.

Durant el 2014 s'ha renovat la xarxa d'ecomptadors del Parc, situats a punts d'entrada de visitants

També s'ha treballat en un mapa d'ús públic del Parc que limita els camins per on es podran realitzar activitats al Parc

Ecomptadors situats a diferents punts d'entrada del Parc

Mapa d'ús públic del Parc

Durant el 2014 un total de **94 persones** han participat en el projecte *Voluntaris de Collserola*. Han **realitzat 187 accions** de voluntariat ambiental de suport a l'atenció al visitant i de col·laboració en el manteniment i millora del Parc.

Voluntaris, participació: acció conjunta a la Trobada de primavera 2014

Voluntaris, col·laboració: els punts d'informació i divulgació de les bones pràctiques

Voluntaris, formació: descoberta del Poblament ibèric de Ca n'Oliver

Promoció de la participació

Donades les característiques del Parc de Collserola, és imprescindible comptar amb la complicitat de la ciutadania perquè la seva gestió sigui efectiva. És amb aquesta finalitat que es desenvolupen tot un seguit de programes adreçats tant a persones a nivell individual, com a entitats, associacions i empreses, que tenen com a objectiu divulgar els valors de la Serra i fer-les participants del que suposa la conservació i la millora dels sistemes naturals i dels elements construïts del Parc.

Programes de participació amb els ciutadans: «Voluntaris de Collserola»

«Voluntaris de Collserola» és un projecte de participació i educació ambiental que funciona des de 1991, un escenari que ofereix a la ciutadania la possibilitat de col·laborar en la gestió del Parc, a títol individual. La participació en el projecte es formalitza amb la signatura d'un Compromís anual. **Durant el 2014 el projecte ha comptat amb la participació de 94 persones.** A més, 18 persones han iniciat, el mes de maig, la formació inicial per tal d'incorporar-se l'any 2015 en el projecte.

El programa es basa en tres eixos:

- **La participació**, en Trobades, sessions de formació específica i planificació de les tasques. Aquest any s'han fet **2 trobades de treball i 14 sessions de formació específica**.
- **La formació**. A banda del programa de formació inicial en el que han participat 18 persones, s'han fet 14 sessions de formació específica i 7 sessions de formació complementària.
- **La col·laboració**. Aquest any s'han fet **187 accions repartides en diferents tasques**. També s'ha col·laborat en l'organització de 5 jornades especials, i s'ha participat en la 2a Setmana del Voluntariat Ambiental de Catalunya.

Els participants de Voluntaris de Collserola han desenvolupat les següents tasques:

- **De suport a l'atenció al visitant**: al Centre d'Informació i a Can Coll els caps de setmana, guiatge d'itineraris a peu, informació i divulgació de les bones pràctiques.
- **De col·laboració en el manteniment i la millora del Parc**: seguiment de les repoblacions, control de la distribució de l'ailant, distribució dels arbres singulars, catalogació i manteniment de les fonts, catalogació i manteniment de les barriques de vinya, revisió i manteniment de la senyalització dels itineraris a peu, i neteja de zones.

Un dels elements més importants per un bon funcionament del programa són els canals de comunicació, dels quals destaquem, **l'Informatiu – amb 6 edicions– i el web intern**.

A nivell de relacions exteriors cal destacar la participació en els òrgans de direcció del a XVAC, i en la redacció de la nova llei del voluntariat, en el grup de treball sobre voluntariat de la Diputació de Barcelona i el suport a la candidatura de Barcelona com a Capital Europea del Voluntariat del 2014,

Programes de participació amb entitats: «Col·laborem amb el Parc»

Fa anys que algunes entitats i associacions col·laboren amb el Consorci. El programa «Col·laborem amb el Parc», té com a objectiu crear complicitats en la divulgació dels valors del Parc i sumar esforços per arribar al màxim de població possible. I alhora crear una veritable xarxa d'entitats que es coneguin entre elles i puguin fer actuacions conjuntes.

En total, enguany han col·laborat **14 entitats, amb 28 actuacions**, en les que han participat més de **300 persones** de les següents entitats: **Associació Font del Gos, Associació de Veïns Santa Maria de Vallvidrera-Mas Sauró, Agrupament MEIG Bonanova, Agrupament MEIG Jaume Ortiz, Agrupament MEIG Pau Casals, Alnus- CEPA, Centre Cruïlla, DEPANA (Grup d'Acció Forestal), El Mussol, FEMAREC, IES. Barri Besòs, IES. Rubió i Tudurí, SEAS Sant Just, Secció Excursionista del Foment Martinenc, WWF Barcelona.**

A més, i **de manera puntual han col·laborat també FEMAREC, els agrupaments MEIG Bonanova, Jaume Ortiz i Pau Casals i la Secció Excursionista de l'Ateneu Santjustenc de Sant Just**

Finalment, el 26 d'abril es va organitzar la **2a Trobada d'entitats**, a la que van assistir 19 persones de 9 entitats. Al finalitzar, van poder participar en una sessió de formació complementària del projecte *Voluntaris de Collserola*.

Programa de gestió participada: Riera de Vallvidrera

La finalitat del projecte és recuperar tant l'estat natural de la riera com l'interès social d'aquest espai, seguint les orientacions europees de la Directiva marc de l'aigua (DMA).

S'inclouen dues línies de treball en paral·lel:

- **Comunicació i Educació ambiental** adreçada a la ciutadania i coordinada des del Servei d'Ús Públic.
- **Projecte executiu de restauració ambiental** portat a terme des del Servei de Medi Natural.

Enguany **s'ha tornat a comptar amb la col·laboració de grups de voluntaris de diferents entitats, per fer el seguiment de les repoblacions de ribera i jornades de neteja**. I s'ha mantingut el **programa d'activitats de difusió i descoberta de la riera**.

Programa de participació interna: Sostenibilitat

El Consorci porta a terme, des del 2002, un **Pla d'acció d'ambientalització** tant de les actuacions de gestió com del funcionament de la pròpia organització. En conseqüència forma part dels següents fòrums de treball:

- **Consell Ciutadà per a la Sostenibilitat de l'Ajuntament de Barcelona**, i com a organització signant del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat, participa en el programa de treball de Barcelona+Sostenible.
- **Xarxa de Ciutats i Pobles per la Sostenibilitat (XPCS)**, de la Diputació de Barcelona, en la que es participa en dos grups de treball: Educació per la sostenibilitat i Consum responsable local i prevenció de residus.

Patrocini i Responsabilitat Social Corporativa

El Voluntariat ambiental corporatiu:

Moltes empreses d'acord amb els seus treballadors, i a banda de l'activitat productiva, volen aprofitar i canalitzar el seu potencial en benefici de les necessitats socials i ambientals de la comunitat en què treballen. Des del Consorci es considera que les col·laboracions dins del marc laboral són també una bona oportunitat per conèixer més de prop el dia a dia del Parc en un clima distès. Aquest any s'han fet **2 actuacions** en què han participat **37 persones de dues empreses: Levi's i Firmenich**

Programa de patrocini

L'objectiu d'aquest programa és l'obtenció de suport tècnic i econòmic extern al pressupost propi del Consorci per dur a terme accions que contribueixin a aconseguir la millora i potenciació d'aquest Espai Natural Protegit. De sempre el programa de patrocini es perfila com un element indispensable per al suport econòmic d'alguns projectes que desenvolupa el Consorci. També és un programa que busca la implicació i participació de les empreses en la gestió del Parc Natural de Collserola.

Les empreses que han format part d'aquest programa són: Aigües de Barcelona, Cementiri de Roques Blanques, Cementiris de Barcelona, DiR, Ediciones Primera Plana (El Periódico), Lafarge, Torre de Collserola, Tibidabo, Ferrocarrils de la Generalitat, Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, CEMEX i Túnels de Barcelona i Cadi.

Totes elles tenen un programa de RSC que fa que s'impliquin d'una manera voluntària i solidària, i més enllà del que estableix la legislació vigent, en la conservació d'aquest Espai Natural. **Alguns dels programes als quals han donat suport són el seguiment de la població d'esquirol al Parc, el programa de tractament de plagues forestals, els punts de difusió de Bones Pràctiques o el manteniment dels jardins de Can Borni.**

La participació de les entitats del territori es desenvolupa mitjançant el programa «Col·laborem amb el Parc» on aquest any hi han participat **14 entitats amb 28 accions** de voluntariat ambiental

El programa de patrocini permet l'obtenció de suport tècnic i econòmic per dur a terme accions que millorin els espais naturals del Parc de Collserola

Actuació del programa «Col·laborem amb el Parc»

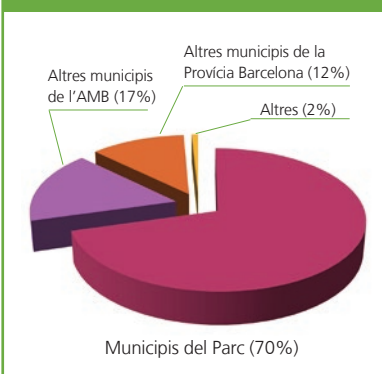

Patrocinadors 2014

Les propostes del programa «El curs al Parc» es desenvolupen als centres del Parc: Centre d'Educació Ambiental Can Coll i Centre d'Informació

Un 70% dels usuaris procedeixen dels municipis que conformen el Parc Natural de Collserola.

Procedència dels usuaris del programa «El curs al Parc»

El curs al Parc

El Curs al Parc és una eina de treball que, des de fa més de vint-i-cinc anys, posa a l'abast dels centres docents, entitats i associacions la Serra com a recurs educatiu. Inclou un ampli ventall de propostes educatives i recursos per a la visita adreçats principalment al món educatiu, des de llars d'infants fins als estudiants universitaris o de cicles formatius, però també a qualsevol entitat que vulgui incorporar Collserola dins la seva programació. El curs passat hi van participar gairebé 18.000 usuaris. La majoria dels assistents (al voltant d'un 70%) procedents de municipis del Parc i la resta bàsicament de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

Usuaris del programa «El curs al Parc»

Parllejar i descobrir	particip.
Al C. Informació	5959
A Can Coll CEA	2774
Aproximar-se i conèixer	
A Can Coll CEA	7900
Investigar i aprofundir	
A Can Coll CEA	597
Implicar-se	
A Can Coll CEA	617
	17847

Can Coll, Centre d'Educació Ambiental

La finca de Can Coll està situada a l'extrem nord-est del Parc de Collserola. Al novembre de 1988 es van iniciar les activitats com a centre d'educació ambiental, fou el primer equipament públic obert. Vint-i-set anys després, Can Coll CEA compleix tres diferents funcions:

- Com a **centre d'educació ambiental**, amb una oferta d'activitats educatives dirigides a l'educació formal i també activitats formatives dirigides a l'educació del lleure
- Com a **centre d'informació, obert els diumenges** a tots els usuaris del Parc, realitzant i proposant tasques proactives d'acolliment, acompanyament i descoberta
- Com a **seu del CDRE** (Centre de Documentació i Recursos Educatius del Parc), informant i desenvolupant tasques d'assessorament i d'organització de programes i activitats a mida pels col·lectius que ho sol·liciten

La missió de Can Coll consisteixen generar i compartir coneixement sobre la biodiversitat del Parc de Collserola. Es treballa per oferir experiències educatives i lúdiques que estimulin l'exploració, l'aprenentatge, l'estimació, el gaudi, el diàleg i la participació entre un públic el més ampli possible.

Aquest darrer curs, s'han ofert **26 propostes educatives diferents que inclouen un total de 35 programes**. S'ha treballat amb **588 grups, atenent un total de 13427 alumnes i mestres**. Prop del 75% dels participants provinents dels nou municipis que integren el Parc. Val la pena destacar que el 60% del total d'alumnes atesos, pertanyen a centres de Barcelona ciutat i d'aquests, més del 50% dels districtes que formen part del Parc, sent Sarrià –Sant Gervasi el més representat. Els alumnes de Cerdanyola del Vallès són els segons en nombre de participants. Seguits pels estudiants de Sant Cugat del Vallès i d'Esplugues de Llobregat, fidel reflex de la llarga aposta de l'Ajuntament d'Esplugues de subvencionar programes de la nostra oferta educativa.

Les activitats d'educació infantil han estat les més sol·licitades. Juntament amb l'activitat *Coneguem la granja de Can Coll* que s'ofereix a les llars d'infants. També les propostes per l'ESO han tingut una notable demanda. **El Parc ha continuat el programa d'ajudes econòmiques als centres que requereixen una atenció preferent**.

Es dediquen **importants esforços en acollir estudiants universitaris o de cicles formatius en els seus períodes de pràctiques d'empresa**. Enguany quatre estudiants han realitzat un total de 770 hores de pràctiques. Per altra banda, s'ofereix un **programa a mida per aquelles universitats o graus formatius** per conèixer les línies de treball dels programes educatius. Aquest curs hi han participat 322 alumnes.

Aquest any s'ha participat en sessions de treball del Consell de Coordinació Pedagògica (Ajuntament de Barcelona), la Comissió d'Ús Social, el grup d'educació ambiental (Diputació de Barcelona), el Consell de Centres de la Societat Catalana d'Educació Ambiental i el grup de treball REDICE 2014 de la Facultat de Pedagogia de la Universitat de Barcelona.

Centre d'informació

El Centre d'Informació té un paper important en el desenvolupament del Projecte Educatiu de Collserola, col·laborant en les tasques d'informació, formació i descoberta dels valors naturals. A banda de la seva tasca principal –l'atenció al visitant a la serra–, les instal·lacions de l'edifici i els seus entorns són espais adequats per desenvolupar iniciatives adreçades al món escolar o a d'altres col·lectius organitzats.

Activitat d'implicació, *Cuidem la Terra, cuidem Collserola* a Can Coll CEA

Activitat per aproximar-se i conèixer el Parc: *Experimentem fent art al bosc* a Can Coll CEA

Això és traduït en dues línies de treball diferenciades:

- **L'oferta de propostes educatives pròpies, que formen part de l'oferta El Curs al Parc**, incloent les activitats d'estiu al Parc adreçades al món del lleure.
- **El treball amb d'altres grups organitzat que s'acosten al Centre d'informació** per fer descoberta de la serra pel seu compte, ja siguin grups escolars o d'altres col·lectius.

Aquest curs hem treballat amb **293 grups de 109 centres educatius** (6.815 participants) que han realitzat propostes educatives del Curs al Parc. La proposta més sol·licitada ha estat "El bosc de Collserola", on hi ha participat 3.546 alumnes.

El Centre ha rebut, també, **65 grups (2.289 participants) que han realitzat la visita per compte pròpia**. En els dos casos hi ha un lleuger increment de participants respecte a l'any anterior. El treball amb els grups que vénen pel seu compte, ha consistit en proporcionar informació, materials i recursos per a la visita, ja siguin els del propi Centre (fulletó Collserola et cuida, cuida Collserola, el fitxer de l'exposició permanent, recomanacions, col·lecció de postals, etc.) o els del Centre de Documentació i Recursos del Parc.

El curs al Parc a l'estiu

El Parc també a l'estiu 2013-2014 és un programa d'activitats adreçades als espais, casals d'estiu, etc. Emmarcat també dins les propostes de El curs al Parc. L'oferta inclou un ampli programa d'activitats que es realitzen a Can Coll, al Centre d'Informació o a l'Espai d'Interpretació del Pantà de Vallvidrera. **Han participat un total de 856 nens i nenes procedents dels municipis del Parc i de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.**

Documentació i assessorament: El Centre de documentació i recursos educatius del Parc

El CDRE (Centre de Documentació i Recursos Educatius) del Parc és el servei d'informació, documentació i recursos adreçat a persones i entitats que s'interessen per Collserola i que, coneixedores del Centre d'Informació, demanen un nivell més exhaustiu d'atenció per motius d'estudi, investigació, preparació d'activitats, etc.

Com a servei de recursos educatius s'adreça principalment a centres docents, biblioteques i entitats cíviques vinculades a la Serra. El 2014 s'han mantingut contactes amb centres de recursos pedagògics i amb biblioteques de Collserola per tal d'intercanviar experiències i optimitzar recursos. L'assessorament a professionals de l'educació i a projectes educatius vinculats al Parc ha atès 17 demandes d'entitats educatives diverses.

L'oferta i demanda de recursos del curs 2013-2014 ha estat:

- **Exposicions itinerants:** Hi ha 7 exposicions que s'han deixat en 13 ocasions
- **Maletes Collserola Conta Contes:** llibres de ficció i coneixement sobre temàtiques ambientals. 50 préstecs.
- **Bagul d'expressió:** Màscara de la fauna de Collserola. Deixat en 42 préstecs
- **Maletí de rastres:** Motlles de les petjades de la fauna. S'han fet 18 préstecs
- **Motxilles Descoberta:** Conjunt d'aparells per descoberta de la natura, adaptats a diferents nivells educatius. 19 préstecs.

Com a **servei de documentació s'han atès 311 consultes**. Han estat presencials (50 %) o s'han resolt per correu electrònic (30 %), també per telèfon (20 %). Continua la progressió d'anys

anterior amb l'augment de consultes rebudes i resoltes per correu electrònic.

El fons documental (7874 documents) del CDRE, amb catàleg a la web, està compost per:

- **Bases de Dades:** Butlletí del Parc (1259 registres), Llibres infantils i juvenils de suport a projectes d'educació ambiental (1394 registres), Premsa de Collserola 2013 (arxiu de 100 notícies), i d'ençà el 2014, Estudis i Recerques (400 registres)
- **Publicacions periòdiques d'educació i/o medi ambient:** 16 títols
- **Guies de Lectura** de temes d'interès: 10 títols.

El CDRE pertany a la **Xarxa RECIDA**, xarxa de centres de documentació ambiental i espais naturals d'àmbit estatal. El 2014 d'ha col·laborat en dues Guies de Recursos, una sobre agricultura urbana i familiar i l'altre sobre biodiversitat.

També està dins la **Xarxa de centres de documentació de parcs de la Diputació de Barcelona**. El 2014 s'ha fet una aportació al catàleg col·lectiu de 1700 registres.

El Bagul de màscara i cues, un recurs per apropar Collserola a l'aula

Collserola a l'abast, una proposta que s'adapta a les necessitats dels usuaris

Serveis Tècnics del Consorci del Parc Natural de la Serra de Collserola (1) Centre d'Informació del Parc (2)

Ctra. de l'Església, 92
(Ctra. de Vallvidrera – St. Cugat, km 4,7)
08017 Barcelona
(1) Tel: 93 280 06 72 fax: 93 280 60 74
(2) Tel: 93 280 35 52 fax: 93 280 60 74
a/e: ci@parccollserola.net

Can Coll, Centre d'Educació Ambiental (1) Centre de Documentació i Recursos Educatius (2)

Ctra. de Cerdanyola a Horta, km 2
08290 – Cerdanyola del Vallès
(1) Tel: 93 692 03 96 fax: 93 580 76 54
a/e: cancoll@parccollserola.net
(2) Tel: 93 692 29 16 fax: 93 580 76 54
a/e: cdre@parccollserola.net

Estació Biològica del Parc Natural de la Serra de Collserola

Camí de Can Balasc, s/n
08017 Les Planes (Barcelona)
Tel: 93 590 05 66
Tel: 93 280 06 72
a/e: ejordi@parccollserola.net